

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 46

Lapkričio - November 30, 1990 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai Paryžiuje pagal NYT lapkričio 21 pranešimą Čekoslovakijos prezidentas Vaclav Havel ir daugelis kitų valstybių vadų reikalavo pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikom stebėtojo statusą, bet Sov. S-ga tai užbloko.

Izraelio religinė Agudat Israel partija nutarė remti min. pirmininko Yitzhak Shamir vadovaujamą koaliciją.

JAV paprašė Sov. S-gą atsakyti, ar ji nėra paskutiniu metu apripinusi Irako SS-12 raketom, kurių toliana siekia 400 mylių.

Kuvaito ezilinė vyriausybė, siekama išlaikyti prieš Irako invaziją buvusį savo gyventojų skaičių, įteikė J.T. kompiuterines gyventojų registracijos juostas.

Dešimtys tūkstančių bulgarų Sofijoje užblokavo min. pirmininko Andrei Lukanov rūmus ir reikalavo, kad jis atsistatdytų.

Prezidentas George Bush aplankė Čekoslovakiją jos demokratinės revoliucijos sukaktuvių proga ir pažadėjo ją remti.

Irakas pažadėjo paleisti visus ten laikomus vokiečius.

Jugoslavijos Bosnijos-Hercovinos respublikoj vykusių parlamento rinkimus laimėjo dešiniojos partijos.

Irakas, atsakydamas į JAV papildomas karių ir reikmenų siunttas į Persijos įlankos sritį, pareiškė pasiūsiąs į pietinį Iraką ir Kuvaitą dar 250,000 karių.

Berlynas pažadėjo ten nuo 1953 m. atsargos maisto sandėliuose laikytas maisto produktų atsargas perduoti Sov. S-gai. Jos vertinamos 480 mil. dol.

Lietuvos min. pirmininkė Kazimiera Prunskienė pareiškė, kad Lietuvą gali ištikti antra ūkinė blokada.

Irakas pasiūlė tarptautinei atominės energijos agentūrai atsiųsti į Iraką inspektorius patikrinti, kad Irako laikomi maži prisotinto uranijaus kiekiai nebuvo panaudoti branduoliniam ginklam gaminti.

Tūkstančiai iš Kuvaito pabėgusių palestiniečių papasakojo kitur prisiglaudusiems palestiniečiams, kad Irako kariai labai žiauriai elgėsi su jais Kuvaito ir atvėsinio iki šiol palestiniečių reikštą pritarimą Irakui.

Irakas pažadėjo iki pavasario paleisti ten laikomus Vakarų įkaitus, bet JAV šį pažadą laiko tik propaganda.

Paryžiuje vykstanti Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija numato sudaryti savo sekretoriatą Vienoj, Konfliktų išvengimo centrą, demokratinių rinkimų priežiūros centrą Varšuvoj ir įstatymų leidžiamąjį organą Strasburge.

Prancūzija, pasikvietusi Baltijos valstybių užs. reikalų ministrus ypatingais svečiais į Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, savo kvietimo atsisakė, nes tai nepatiko Sov. S-gos prezidentui Gorbačioviui.

Saudi Arabijos vyriausybė tvirtai nusprendė, kad moterys negali vairuoti autovežimių ir kad draudimo neklausiančios bus baudžiamos.

PABALTIO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERUS PAŠALINO IŠ PARYŽIAUS KONFERENCIJOS

— Prieš pabaltiečius stipriai neigiamą iniciatyvą parodė Sovietų Sąjunga —

(New York, 1990 lapkričio 19, LIC) Paryžiuje Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai lapkričio 19 buvo išprašyti iš Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos salės, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pasak Latvijos užsienio reikalų ministro Janis Jurkans, sovietų delegacija reikalavo Pabaltijo ministrų pašalinimo. Kitu atveju sovietai patys grąsino palikti konferenciją.

Nors iš ryto Prancūzija visiems trims ministrams išdavė ypatingo svečio įgaliojimus dalyvauti konferencijoje, prieš atidarymą juos iškvietė konferencijos organizacinio komiteto atstovas, nurodydamas, kad kai kurios neišvardintos delegacijos protestuoja prieš jų dalyvavimą. Todėl pasak Amerikos Balso bendradarbė Paryžiuje Žibos Klimienės, konferencijai prasidėjus, Pabaltijo ministrai nebuvo įleisti į salę. Po šio nelaukto incidento, Prancūzijos užsienio reikalų ministras Roland Dumas su Pabaltijo ministrais tarėsi 45 minutes ir juos vėsiavo.

Grand Hotel viešbutyje lapkričio 19 suauktoje Pabaltijo ministro spaudos konferencijoje jie paskelbė, kad ministras Dumas patvirtino žinią apie sovietų ultimatumą. Pasaulinės Laisvųjų Latvių Federacijos žiniomis, TSRS užsienio reikalų ministras Eduardas Sheverdnadze užprotestavo Prancūzijos suteiktus įgaliojimus pabaltiečiams ir pasiūlė Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrams įsijungti į sovietų delegacijos sudėtį. Pabaltijo ministrai šį pasiūlymą atmetė.

Pasak Amerikos Balso, lapkričio 19 d. plenarinėje sesijoje sovietų lyderis Michailas Gorbačiovas kalbos metu pasisakė prieš nacionalistinius judėjimus TSRS ir bet kokį sienų keitimą. Tačiau Danijos atstovas pareiškė, kad Baltijos valstybės turėtų pilnai dalyvauti Helsinkio procese, o tai idėjai pritarė Čekoslovakijos prezidentas Vaclavas Havelis. Pabaltijo valstybinius siekius taip pat parėmė Lenkija ir Didžioji Britanija.

Konferencijos išvakarėse JAV Valstybės sekretorius James Baker susitiko su trijų Pabaltijo valstybių užsienio reikalų ministrais Paryžiuje. Po pasitarimo Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas spaudos korespondentams sakė, kad Valstybės sekretorius Baker pakartotinai užtikrino Amerikos paramą Pabaltijo valstybių dalyvavimui Helsinkio procese, nors nenurodė, kaip tą paramą konkrečiai išreikš.

Spalio mėnesio pradžioje Baker per Helsinkio pasitarimą New Yorke Pabaltijo ministrams tvirtino, kad JAV pritarė Estijos, Latvijos ir Lietuvos prašymui gauti stebėtojo statusą Helsinkio

22 sovietų intelektualai Moscow News paskelbė atvirą laišką, reikalaujantį, kad prez. Gorbačiovas atsistatdytų ir sudarytų koalicinę vyriausybę su nekomunistais.

Albanijos parlamentas patvirtino naują konstituciją, legalizuodamas slaptus rinkimus ir kandidatų, bet ne partijų pasirinkimą.

procese, bet sakė, kad vargu ar Pabaltijys sulauks reikiamo visuotinio pritarimo. Tačiau parama Pabaltijui auga: per Kopenhagos konferenciją š. m. birželio mėn. trys šalys parėmė Pabaltijo kraštus, o per ministrų pasitarimą New Yorke skaičius padidėjo iki devynių.

Pasak Valstybės departamento šaltinio, kurį Amerikos Balsas citavo su sąlyga, kad nebus atskleista jo tapatybė, tolesni JAV - Pabaltijo valstybių ryšiai plėtosis. Kaip praneša Reuterio žinių agentūros korespondentas iš Paryžiaus, "daugelis JAV pareigūnų yra įsitikinę, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybė yra tik laiko klausimas ir nėra reikalo spausti Gorbačiovą pagreitinti neišvengiamo proceso."

Nepaisant šių tvirtinimų, keliasdešimt JAV senatorių neduoda prezidentui Bush ramybės ir prieš Paryžiaus konferenciją jį ragino viešai paremti Pabaltijo valstybių sieki. Spalio 28 d. dantuotame laiške jie pastebėjo, kad "jei JAV, ant popieriaus remdamos Pabaltijo prašymą dalyvauti Helsinkio procese, nepateiks šio klausimo svarstyti viršūnių susitikime Paryžiuje, mes atrodydysime geriausiu atveju nenuoseklūs, o blogiausiu atveju aki-

vaizdžiai veidmainiški."

Šalia diskusijų apie Sutartį dėl įprastinės ginkluotės Europoje sumažinimo, pasitarime su Baker iškilo ir Lietuvos - TSRS derybų klausimas. Lietuvos ministras Saudargas apibūdino rimtam dialogui tarp Vilniaus ir Maskvos iškilusias kliūtis. Po TSRS premjero Nikolajaus Ryžkovo lapkričio 10 išreikšto reikalavimo Pabaltijo valstybėms pasirašyti sąjunginę sutartį ir grąsinimo nutraukti ekonominius ryšius su Lietuva, Latvija ir Estija, kyla klausimas ar prasidėjęs dialogas iš viso gali vesti prie derybų. "Mano tikslas buvo užtikrinti, kad JAV vyriausybė pakankamai suprastų procesą, kad dialogą nutraukė viena pusė, ... kad Tarybų Sąjunga naudojasi ekonominiu šantažu", aiškino Saudargas.

Lietuvos ministras Saudargas taip pat pasakė, kad jis per Valstybės departamento sekretorių Baker įteikė Aukščiausios Tarybos pirm. Vytauto Landsbergio laišką prezidentui Bush. Saudargas atsisakė komentuoti laiško turinį.

Susitikimas tarp Baker ir trijų ministrų užtruko apie 45 minutes.

(LIC)

Premijų įteikimo šventėje programos dalyviai, svečiai. Iš k. I-oje eilėje sėdi: Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Juozas Matiukas, paaugojęs šventės rengėjams 500 dol., pianistas William Smiddy, solistė Gina Čapkauskienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, šių metų laureatė Edita Nazaraite, poetė Kotryna Grigaitytė-Graudienė, poetas Kazys Bradūnas; II-oje eilėje Lietuvos Rašytojų Sąjungos pirmininkas Paulius Jurkus, LB New Yorke apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis, Lietuvos Fondo atstovė Lilė Milukienė, programą pravedęs Laurynas Visminas, rašytojas-dramaturgas Algirdas Landsbergis, literatūros kritikė Alina Staknienė, poetas Leonas Lėtas. Nuotr. V. Maželio

PABALTIO MINISTRAI PROTESTUOJA PAŠALINIMĄ IŠ KONFERENCIJOS

(New York, 1990 lapkričio 21, LIC) Paryžiaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos spaudos centre lapkričio 20 įvyko spaudos konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai Algirdas Saudargas, Janis Jurkans ir Lennart Meri, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pateikiame iš Vilniaus teleksu perduotą pranešimą apie konferenciją, kurią globoja Danijos ir Islandijos delegacijos.

-o-

Įžanginiame žodyje L. Meri (estu) delegacijos atstovas) pabrėžė, kad vakarykštis incidentas nepakeis Pabaltijo valsty-

bių pozicijos siekiant įforminti Pabaltijo valstybių dalyvavimą Helsinkio procese. Po šio incidento dalis Paryžiaus susitikimo dalyvių padarė pareiškimus, kuriuose atsispindi parama Pabaltijo valstybėms. "Aš įsitikinęs, kad tai tendencija, kuri niekada nestos", pasakė L. Meri. Jis padėkojo Islandijai, Danijai, Švedijai, Šventajam Sostui, Čekijos ir Slovakijos Respublikai, Lenkijai ir Didžiąjai Britanijai, vienaip ar kitaip akcentavusioms Pabaltijo valstybių teisėtus siekius (LIC pastaba: Pasak New-day, Pabaltijį parėmė ir Norvegija.)

J. Jurkans pabrėžė, kad Pabal-

Lietuvių Fondo atstovė Lilė Milukienė šių metų laureatė Editai Nazaraitei įteikia 2000 dol. premiją Kultūros Židinio scenoje lapkričio 17. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŲ FONDAS UŽBAIGĖ PIRMUOSIUS 5 MILIJONUS

Iškilmingai buvo atšvęstas Chicagoje 5,000,000 dol. Lietuvių Fondui sutelkimo įvykis gražioje Martinique salėje lapkričio 10 dienos pokyliu, kur susirinko 330 narių ir būsimųjų narių — stipendininkų.

7 val. vak. jauna ir veikli LF tarybos narė Ramona Steponavičiūtė, pasveikinusi svečius, kvietė užimti vietas ir pažadėjo neilgą programą.

Po jos LF tarybos pirm. Stasys Baras savo žodį pradėjo gražiu posmeliu: "Mano sieloj šiandien šventė..." Ir tada paskelbė linksmą žinią, kad užsibrėžtasis tikslas jau pasiektas, LF užbaigė šiais metais sukaupti 5,000,000 dol. Bet tolimesnis siekis yra 10 mil. dol. Per 28 metus nuo L. Fondo įkurimo jis išdalijo lietuviškos kultūros reikalams 2,800,000 dol., o narių skaičius pasiekė 6,335. Publika reagoavo ilgiais plojimais, reikšdama savo džiaugsmą.

Iškviešti Marija Remienė ir Algirdas Ostis ypatinga padėką reikė ilgamečiam LF veikėjui sol. Stasiui Barui už jo nepaprastą pasiūventimą LF reikalams jau nuo 1975. Be jo pastangų LF nebūtų pasiekęs tokių puikių rezultatų. Jam irgi įteikė žymenį, o visi dalyviai sustoję sugiedojo jam ilgiausių ir sveikautių metų.

Lietuvių Fondo pirmasis iniciatorius dr. Ant. Razma sveikino LF JAV LB krašto valdybos vardu tardamas: "Savo darbu įgyvendinome didžią idėją tik aukotojų ir uolių spaudos darbuotojų dėka. Kol turėsime tokių kaip St. Baras ir Ant. Juodvalkis, pasieksime ir 10,000,000 dol. sumą."

Tuo oficialioji programos dalis ir baigėsi. Prel. Juozas Prunskis sukalbėjo jautrią invokaciją, primindamas sunkias valandas Lietuvos žmonėms. Prašė Dievą laiminti Lietuvą ir čia susirinkusius LF narius bei patiektus valgius. Pasistiprinus įvairiais patiekalais, prasidėjo meninė programos dalis, kurią atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, o jiems akomponavo muz. Alvydas Vasaitis. Muzikinė programa susidėjo iš duetų. Pirmiausia buvo sudainuota Schuberto serenada, po to — Stasio Šimkaus — Aš apsilvksiu čigono rūbą, Račiūno — Oi tai buvo ir pabaigai Aloyzo Jurgučio duetas iš veikalo Pamario pasakos. Visi trys menininkai savo honorarą paaugojo L. Fondui.

(nukelta į 2 psl.)

Sovietų Sąjunga dar kartą okupavo Pabaltijo valstybes", pareiškė A. Saudargas. Iškilus klausimui dėl Lietuvos ir Sovietų Sąjungos derybų, dar kartą pabrėžtinai akcentavo, kad derybos dar nepasidėjo, ir kad šiuo metu vyksta tik konsultacijos dėl derybų.

Baigdamas A. Saudargas pasakė, kad "Mes jau dalyvaujame Helsinkio procese ir šį kartą tą savo dalyvavimą norėjome apiforminti". (LIC)

Savaitės įvykiai

DISINFORMACIJA IŠ VILNIAUS KRAŠTO

Birželio pradžioje su Gorbačiovo palaiminimu Amerikoje lankėsi Vilniaus krašto lenkų veikėjas Jan Ciechanowicz. New Haveno laikraštys *The Advocate* (1990.VI.7) apie jį išspausdintas straipsnis aiškiai rodo, kad pagrindinis jo kelionės tikslas buvo disinformacija. 1989 m. išrinktas vienu Lietuvos atstovų į SSRS Aukščiausiąją Tarybą, Ciechanowicz pasigyrė esąs Gorbačiovo draugas ir su juo diskutavęs Lietuvos problemą. Lenkų veikėjas pasmerkė Lietuvos nepriklausomybės aktą kaip nerealistiską ir žalingą Sovietų Sąjungos demokratizavimui. Jis taip pat pagyrė prezidentą Bush už Gorbačiovo, o ne Lietuvos, rėmimą.

Žurnalistams ir Connecticut bei JAV Kongreso atstovams Ciechanowicz aiškino, kad lietuviai lenkus traktavo kaip "juoduosius Pietų Afrikoje". Lenkams buvę uždarytos geresnės gimnazijos, universitetai, neprieinami geriau apmokami darbai ir politiniai postai. Tik Gorbačioviui atėjus į valdžią lenkų padėtis pagerėjusi. Dabar lenkai teisėtai siekia savo nepriklausomybės ir todėl jis gegužės mėnesį įsteigė Lenkų žmogaus teisių partiją.

Vilniuje Ciechanowicz gerai žinomas kaip politinis aferistas ir Maskvos talkininkas. Lankydamasis Amerikoje jis melagingai pasiskelbė esąs graikų ir romėnų filosofijos profesorius Vilniaus universitete. Amerikiečiams jis pamiršo paminėti, kad dar prieš Gorbačiovo atėjimą į valdžią, jis

JAV Saudi Arabijoje vykdė bandomąjį pratimą išsiskeldinti iš jūros į sausumą.

Vakarų valstybės pažadėjo pasiųsti į Sov. S-gą maisto, jei ten žiemos metu pasireikštų maisto trūkumas.

LIETUVIŲ FONDAS UŽBAIGĖ PIRMUOSIUS 5 MILIJONUS

(atkelta iš 1 psl.)

Prie mikrofono pasirodė Povilas Kilius ir Stasys Baras, išskirtieji stipendininkai, įteikę jiems vokus. Dauguma jų neseniai atvykę iš Lietuvos, tai Antanas Bartusevičius, dr. Ramunė Chodesevičiūtė, dr. Elena Eringytė, dr. Vaiva Eringytė, Vida Gasparkaitė, Marijus Kristopaitis, dr. Algimantas Marcinkevičius, dr. Rita Meškauskaitė, Daiva Stankevičienė, dr. Nijolė Stankevičiūtė, Dalia Talindienė ir dr. Mindaugas Žekonis. Jie visi atėjo į priekį, išsirikavo ir buvo fotografuojami. Iš viso studentams iš Lietuvos buvo paskirta 49,900 dol. Po to buvo iškviesti ir vietiniai stipendininkai: Dainius Brazaitis, Gailė Butts, Asta Khavath, Viktorija Ramonytė ir Marijus Tijiūnėlis.

Iškviestas Dovydas Mackevičius, Standard Federal Banko valdytojas pasveikino LF (angliškai), kartu įteikė šeštajam milijonui 4,000 dol. Vytas Petrusis iš Detroito atvežė dr. Žemaičio auką, 1,000 dol., su kuria jis įamžino savo mirusią žmoną. Dr. A. Razma įamžino savo anūką su 2,000 dol., St. Baras įteikė savo svainės iš Kanados 1,000 dol. auką, dr. K. Ambrozaitis ir dr. Grybauskas paaukojo po 500 dol.

Pabaigai valdybos pirm. Alg. Ostis nuširdžiai dėkojo solistams Momkams, Alv. Vasaičiui, Alei Steponavičienei, R. Steponavičiūtei, Marijai Remienei, valdybos ir tarybos nariams už jų pasiaukojimą L. Fondui, o ypač aukotojams, sulaukus šio momento, t.y., sutelkus 5,000,000 dol. nejudinamo kapitalo, kurio procentai tiek daug prisidėjo prie lietuviškos kultūros puoselėjimo ir išveivijos lietuvių stiprinimo.

Prasidėjo linksmoji dalis — šokiai, grojant Žaros orkestrui, vadovaujant Zigmui Mikužiui.

APB

atsikėlė į Lietuvą, nes tik tenai buvo lenkiškų mokyklų, kuriose jo vaikai galėjo mokytis savo kalbą.

Apie lenkų "persekiojimą" ir "beteisiškumą" Lietuvoje Ciechanowicz kalbėjo ir sugrįžęs iš Amerikos į Vilnių. Jis tvirtino, kad jį pakvietę JAV lenkai remia Lietuvos lenkų siekį išgauti autonomiją SSRS sudėtyje. Tačiau, kaip rugpjūčio 20 d. pranešė Vilniaus radijas, visai kitaip apie šią problemą prabilo Varšuvoje leidžiamas dienraštis *Rzeczpospolita* anot kurio Vilniaus krašto lenkai pakenktų Lietuvos ir Lenkijos interesams, jei jie elgtųsi kaip "trečioji jėga". Dialogas tarp Lietuvos ir Lenkijos, kaip ir derybos tarp Vilniaus ir Mask-

vos, turi būti tiesioginiai, "be trečiųjų jėgų" — pabrėžė vyriausybės poziciją išreiškiantis dienraštis.

(I Connecticut Ciechanowicz pakvietė Stamfordo biznierių Alexander Koproški, laikraščio vadinamas tenykštės lenkų bendruomenės vadovu. Svečio vertėju buvo Amerikos lenkų spaudos bendradarbis Benjamin Chapinski. Šiuos asmenis ir Ciechanowicz aplankytus JAV Kongreso atstovus būtina paminėti apie jo tikrąjį veidą ir perspėti, kad tokių melų sklaidymas kenkia lietuvių-lenkų santykiams ir jų bendrai kovai už laisvę ir demokratiją).

(Elta)

RAUDONOJI ARMIJA NEPAGEIDAUJAMA

Kai kurie Vakarų laikraščiai perteikė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio raginimą, kad Sovietų Sąjungos ginkluotosios pajėgos pasitrauktų iš Lietuvos teritorijos.

Landsbergis tuo klausimu šiomis dienomis kalbėjo per Lietuvos radiją. Jis pasakė, kad Raudonoji Armija turėtų pasitraukti iš Lietuvos, panašiai kaip ji pasitraukė iš Vengrijos ir Čekoslovakijos, priminė, kad daugiau negu pusė milijono lietuvių praėjusiais metais pasirašė peticiją, reikalaujančią sovietų kariuomenės pasitraukimo.

Jei raudonoji armija mandagiai elgtųsi Lietuvoje, pasakė Landsbergis, jei Sovietų kariuomenės vadovybė siektų susitarti su Lietuvos valdžia dėl sovietų ginkluotųjų pajėgų laikino pasilikimo Lietuvoje, tuomet, pasakė

Landsbergis, galbūt mes pabrėžtume savo neigiamo nusistatymo svetimos kariuomenės atžvilgiu.

Spaudos agentūros šia proga atkreipia dėmesį, kad Lietuvos, kaip ir dviejų kitų Pabaltijo respublikų vyriausybės, pavyzdžiui, labai aiškiai paragino sovietų ginkluotųjų pajėgų vadovybę neruošti karinių paradų Pabaltijo kraštuose lapkričio septintosios šventės proga, bet sovietai šio raginimo nepaisė ir parados surengė.

GORBAČIOVO POPULIARUMAS MAŽĖJA

Sovietų Sąjungoje nuolat mažėja Michailo Gorbačiovo populiarumas, krašto gyventojai vis mažiau juo pasitiki, vis abejingiau vertina prezidento vykdomą pertvarką. Tai liudija šiomis dienomis paskelbti visuomenės apklausos duomenys.

Per paskutinius šešis mėnesius Gorbačiovo populiarumas Sovietų Sąjungoje sumažėjo per pusę. Praėjusių metų gruodžio mėnesį 52 procentai apklaustųjų žmonių teigiamai įvertino Gorbačiovo veiklą. Šių metų sausio mėnesį 44 procentai apklaustųjų žmonių teigiamai pasisakė dėl Gorbačiovo veiklos, gegužės mėnesį — tik 39 procentai, o spalio mėnesį tik 22 procentai apklaustųjų Sovietų Sąjungos gyventojų pasisakė už Gorbačiovą, pažymėjo, jog dar pasitiki jo skelbiamomis reformomis.

Kaip pastebė užsienio spaudos agentūros, dauguma eilinių piliečių Sovietų Sąjungoje sieja Gorbačiovo politiką su smarkiai pablogėjusia buitine padėtimi, su vis labiau jaučiama maisto produktų ir kitų buitinių prekių stoka, taigi yra įsitikinę, jog pertvarka ne tik nepagerino piliečių kasdieninio gyvenimo, bet, priešingai, jį pablogino.

Spaudos agentūros rašo, kad jei šiandien Sovietų Sąjungoje būtų pravedti demokratiniai prezidento rinkimai, Gorbačiovas juos pralaimėtų, dauguma Sovietų Sąjungos gyventojų už jį nebalsuotų.

— Vilniaus miesto tarybos sprendimu iš savo vietos yra iškeltas ir į saugyklą nugabentas Vinco Mickevičiaus Kapsuko paminklas. Paminklas liks saugykloje, kol nebus nuspręsta, kur kitur jį pastatyti. Užsienio spaudos agentūros praneša, kad Mickevičiaus Kapsuko aikštei sugrąžintas jos senasis — Rotušės aikštės — vardas.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

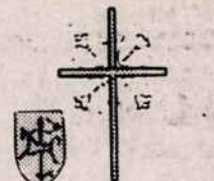
Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

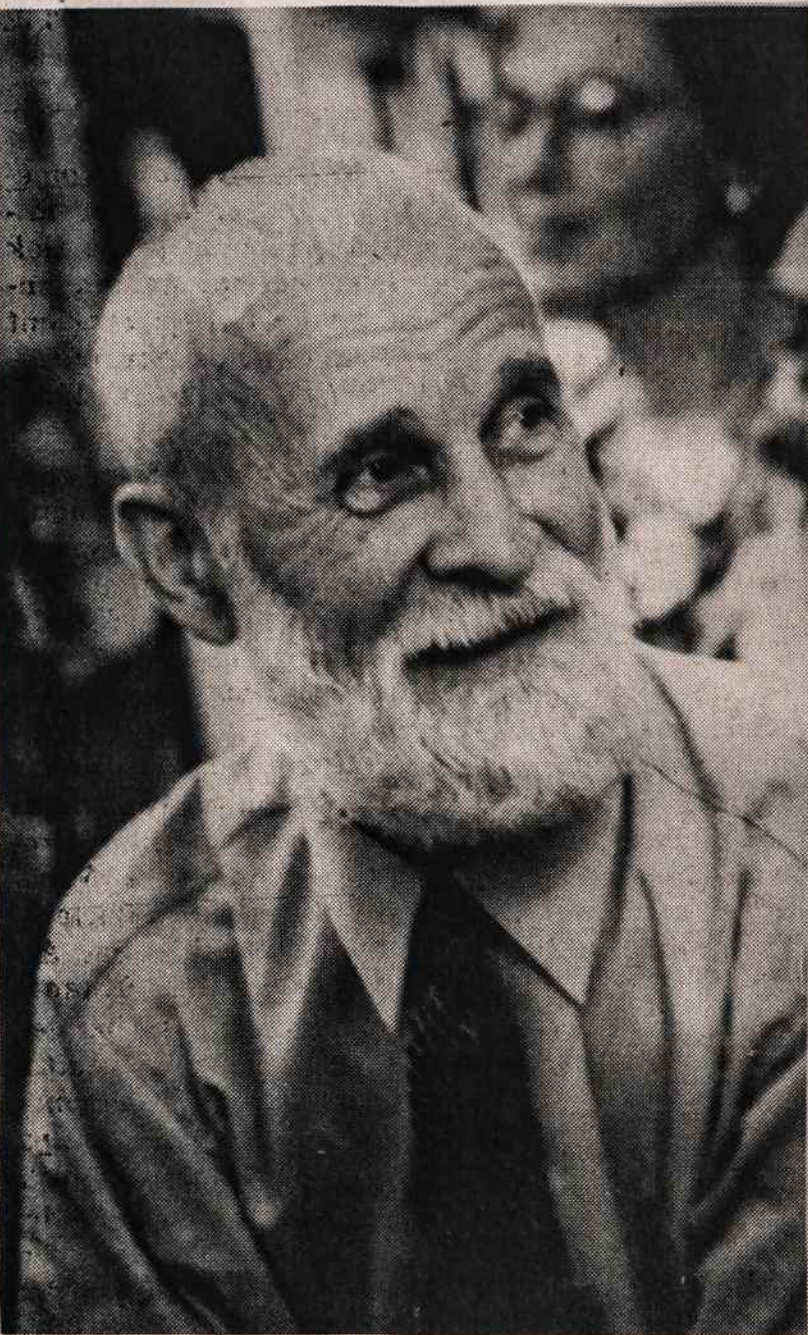
- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229

TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Dail. Leopoldas Sargailis spalio gale lankėsi New Yorke ir Washington, kur susitiko lietuvius dailininkus. New Yorke jų sutikimą buvo surengusi dr. Regina Siniutė-Ayre spalio 30. Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

"Darbininko" šventės proga

Darbininko 75 metų sukaktis buvo rugėjo 19. Ta proga išspausdintas vedamasis, gauta sveikinimų. Gražų vedamąjį įsidėjo ir Draugo dienraštis. Ačiū jam.

Dabar gruodžio 2 visi renkames į Kultūros Židinį, kur drauge atšvėsime šią 75 metų sukaktuvinę šventę. Nuėjus tokį ilgą kelią, nugalėjus tiek vargų, negandų, tikrai verta ir prasminga drauge visiem pasidžiaugti!

Darbininkas pasirodė 1915 metais rugėjo 19 Bostone, MA. Pradžioje ėjo tris kartus per savaitę 4-rių puslapių, vėliau daugel metų du kartus per savaitę 8 puslapių. Jo sumanytojas, organizatorius ir pirmas redaktorius buvo kun. Fabijonas Kemėšis.

Tai buvo ideologinių kovų laikai. Vis labiau plito socializmas, komunizmas, puldamas religiją, tikinčiuosius, skleisdamas bedievybę. Savo idėjas skleidė per spaudą. Tuo metu Bostone ėjo Keleivis, gana aštriai kovojęs prieš katalikus.

Tų laikų lietuviai imigrantai daugumoje buvo paprasti darbininkai, išaugę giliai religingose šeimose, paveldėję krikščioniškas tradicijas. Jie nesuprato, kokia čia ideologinė kova vyksta — griebė lietuvišką laikraštį ir jį skaitė. Žinoma, spauda darė savo įtaką.

Kad būtų atsvara prieš kovingą Keleivį, kun. F. Kemėšis ir sumanė leisti katalikišką laikraštį darbininkams, kad laikraštis aiškintų darbininkų klausimus, jų išnaudojimus, kad laikraštis drauge palaikytų ir iš Lietuvos atsivežtas krikščioniškas tradicijas. Todėl sumanytojas ir pavadinė Darbininku; kad jį atskirtų nuo kitų, socialistinių laikraščių, kampe įrašė: "Visų šalių katalikai darbininkai, vienykitės!"

Laikraštis virto sąjūdžiu, nes jį leido lietuvių katalikų darbininkų Šv. Juozapo draugija. Aplink Bostoną ir kitur steigėsi tos draugijos kuopos

Taip laikraštis pilnai atitiko to meto krikščionio darbininko interesus. Skaitytojai pasitikėjo juo, gyveno jo idėjomis, jį rėmė. Redagavo jį eilė kunigų ir šiaip religingų pasauliečių. Nesitenkino tik laikraščiu, leido ir organizavo religines krikščioniškas knygas, kurios plačiau nagrinėtų darbininkų klausimą.

Laikraštis pasirodė prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Jis nesvyruodamas įjungė į nepriklausomos Lietuvos atkūrimą. Kuo skubiausiai ir tiksliausiai informavo, kas dedasi krašte, telkė aukas Lietuvai. Tai gražiausi tautos kovų puslapiai. Vėliau jau istorikai rėmėsi Darbininko tikslia informacija.

Laikraštis džiaugėsi kiekviena pažanga Lietuvoje ir, kai užkluo naujos okupacijos, laikraštis nesvyruodamas gynė ir gina Lietuvos interesus. Darbininkas visada buvo pirmose kovotojų eilėse dėl Lietuvos laisvės.

Darbininkas buvo vertinamas ir Amerikos valdžios įstaigų. Dažnai skambindavo ir klausdavo prof. Juozo Brazaičio, Darbininko redaktoriaus, nuomonės vienu ar kitu klausimu. Jo kovingumą vertino ir okupantai. Toks Sniečkus, ilgai vadovavęs Lietuvos komunistų partijai, pirmiausia skaitydavo Darbininką, ką jis vienu ar kitu klausimu rašo.

Ir dabar laikraštis sukaupia labai daug informacijos visais lietuviško gyvenimo klausimais, įtvirtina mūsų pastangas iškovoti Lietuvai nepriklausomybę. Spauda yra mūsų pagrindinis ginklas ilgoje kovoje už Lietuvos laisvę. Todėl verta ir prasminga tą spau-

Artėjant sutarties dėl įprastinės ginkluotės sumažinimo Europoje pasirašymui Paryžiuje, Baltijos Valstybių Taryba kreipėsi į šalis, saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo dalyvės ir pareiškė:

1. Baltijos Valstybių Taryba palaiko šalių — NATO ir Varšuvos sutarties narių būsimąją sutartį dėl įprastinės ginkluotės sumažinimo Europoje. Ši sutartis sudaro palankias perspektyvas karinei konfrontacijai visoje Europoje silpninti, taigi ir sugrąžinti užsienio karinius kontingentus į savo valstybių teritorijas, įskaitant tarybinių ginkluotųjų pajė-

dą palaikyti, kad ji visada būtų gyvatinga ir dinamiška ir ištikima savo praeities idealams.

Šiomet buvo ir kita sukaktis, kurią verta prisiminti. Nuo 1950 metų birželio 1 Darbininko leidimas atiduotas lietuviams pranciškonams. Taigi šiomet suėjo 40 metų, kai laikraštį leidžia ir tvarko lietuviai pranciškonai. Jie išaugino laikraštį, patobulino jį, išleido įvairių reikalingų knygų. Laikraščio redakcija ir administracija yra gyvas ir pulsuojujas lietuviškos kultūros židyns.

Tad ir reikia susieiti į bendrą džiaugsmo šventę, pasidžiaugti tuo ilgu nueitu keliu. Šventė bus įprasminama dideliu ir pirmos eilės koncertu, kuris visus pakels bendram džiaugsmui, kad taip puoselejamame savo lietuvišką kūrėją.

Tegu gyvuoja Darbininkas!

BALTIJOS TARYBOS VALSTYBIŲ PAREIŠKIMAS

— Baltijos valstybių teritorija nėra teisėta Tarybų Sąjungos teritorijos dalis —

gu išvedimą iš Baltijos šalių į Tarybų Sąjungos teritoriją.

2. Baltijos Valstybių Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Baltijos valstybių teritorija nėra teisėta Tarybų Sąjungos teritorijos dalis. Baltijos Valstybių Taryba nekartą pabrėžė, jog Baltijos valstybių prievartinio įjungimo į TSRS nepripažinimas nesuderinamas su sutarčių, nors ir netiesiogiai susijusių su Lietuvos, Estijos ir Latvijos teritorija, sudarymu su TSR Sąjunga, neturinčia jokių suverenų teisių į Lietuvą, Estiją ir Latviją.

3. Baltijos Valstybių Taryba kreipiasi į visas sutartį dėl įprastinės ginkluotės sumažinimo Europoje pasirašančias valstybes ir prašo sutartyje išreikšti savo oficialią poziciją dėl aneksijos nepripažinimo, taigi ir dėl negalimo ignoruoti DE IURE Baltijos valstybių statuso, nes tokį nutylėjimą Tarybų Sąjunga galėtų interpretuoti kaip netiesioginį prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į TSRS pripažinimą. Negalima leisti įteisinti TSRS karinio kontingento buvimo Baltijos valstybių teritorijoje arba papildomo jo įvedimo.

4. Valstybių teritorijos vientisumo, tautų apsisprendimo teisės ir pasipriešinimo prievartinei aneksijai principai yra saugumo ir bendradarbiavimo Euro-

poje proceso pagrindas. Atsižvelgdamos į tai, Baltijos valstybės prašo išskirti jas sutartyje dėl įprastinės ginkluotės mažinimo, kad jos galėtų pačios vėliau vykdyti šią sutartį ir tikrinti, kaip ji vykdoma jų teritorijose bei dalyvauti konfliktų išvengimo centro darbe.

5. Baltijos valstybėms taikiai gyventi kliudo tai, kad Tarybų Sąjunga atakliai nenori pripažinti Lietuvos, Estijos ir Latvijos nepriklausomybės, o jų teritorijose tarybinės okupacinės pajėgos ir toliau gsdina gyventojus, vartoja prievartą. Baltijos Valstybių Taryba įsitikinusi, kad bet kokie saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo veiksmai, taigi ir sutarties dėl įpras-

tinės ginkluotės Europoje sumažinimo pasirašymas, turi prisidėti prie taikaus Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimo. Pagrindinis saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo tikslas — taika, stabilumas ir Europos suklestėjimas nebus pasiektas, jeigu saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimas nesiima aktyvios veiklos įtikinti Tarybų Sąjungą, kad ji nutrauktų Baltijos valstybių okupaciją.

Vilniuje lapkričio 9 dieną pasirašė Lietuvos, Estijos ir Latvijos Respublikų Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkai:

Vytautas Landsbergis
Arnoldas Riutelis
Anatolijus Gorbunovas

PAMINĖTA POLITINIO KALINIO DIENA

Maskvoje spalio 30 d. pirmą kartą buvo iškilmingai atžymėta Politinio Kalinio diena, kuri nuo dabar bus kasmet minima spalio trisdešimtąją.

Ši data neatsitiktinai parinkta: spalio trisdešimtąją prieš šešiolika metų šimtai, o gal ir tūkstančiai politinių kalinių įvairiuose sovietų lageriuose buvo paskelbę bado streiką, protestuodami prieš jų neteisėtą įkalinimą, prieš nežmonišką kalinimo są-

lygas. Spalio 30 dienos mitingė Maskvoje politiniams kaliniams prisiminti ir pagerbti dalyvavo apie penkis tūkstančius žmonių, tarp jų buvę politiniai kaliniai, kiti piliečiai, jaunimas, intelektualai, keli deputatai, Maskvos būrmiestro pavaduotojas ir kiti.

Tūkstančiai žmonių tyliai sostinės gatvėmis nužygiavo į aikštę prie liūdnei pagarsėjusio Lubiankos kalėjimo. Čia buvo padėtas ir pašventintas paminklinis akmuo, į Maskvą atvežtas iš Solovkų salų, Baltojoje jūroje, kur buvo įkurta viena pirmųjų Sovietų koncentracijos stovyklų.

Akmuo dabar pastatytas prie Lubiankos kalėjimo, simboliizuojančio žiauriąją bolševikišką totalistinę sistemą. Per mitingą buvo sugiedotos kelios religinės giesmės, skambėjo gedulingos muzikos garsai, kaliniams atminti žmonės uždegė žvakutes. Buvę politiniai kaliniai papasakojo apie patirtas kančias, kiti kalbėtojai sakė, kad pastatytas akmuo liudys Sovietų Sąjungos istorijos juodąsias dienas, kurios nebeturi pasikartoti. Lietuviam pažįstamas deputatas Sergejus Kovaliovas atkreipė dėmesį, kad Sovietų Sąjungoje dar yra politinių kalinių, kurių 17 kaip tik dabar vykdo protesto bado streiką.

Kultūros Židinio scenoje premijų įteikimo šventėje lapkričio 17 d. Iš k. vysk. P. Baltakis, OFM, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, laureatė Edita Nazaraitė, poetas Kazys Bradūnas. Nuotr. V. Maželio

JONAS PUZINAS

18

KELIAS Į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

Ir jau 1917 m. rugpiučio 1-4 d. dr. J. Šaulio bute posėdžiavo Organizacinis Komitetas, kurį sudarė: kun. J. Staugaitis iš A. Panemunės, J. Smilgevičius iš Užvenčio, T. Daugirdas iš Kauno, St. Narutavičius iš Brevikių dv., A. Gineitis iš Tauragės, kun. J. Stakauskas iš Panevėžio, S. Banaitis iš Kauno, Balys Dirmantas iš Ukmergės, A. Povylius iš Radviliškio, kun. A. Šernas iš Svobiškio, kun. M. Simonaitis iš Punsko, kun. P. Turauskas iš Utenos, E. Okuličius iš Latvėnų, K. Jokantas iš Kalvarijos, kun. J. Katilius iš Smalėnų, kun. V. Mirėnas iš Daugų, kun. P. Dogelis, kun. J. Stankevičius, St. Kairys, J. Šaulys, A. Smetona ir P. Klimas iš Vilniaus. Taigi, kaip matome, Organizacinį Komitetą sudarė 16 žmonių iš provincijos ir 6 iš Vilniaus. Aptarus aktualiuosius klausimus ir nustačius darbotvarkę, nutarta sušaukti konferenciją Vilniuje 1917 m. rugėjo 18-22 d. Kadangi vokiečių okupacinė valdžia neleido daryti rinkimų, todėl atskiri komiteto nariai daugiausia patys parinko atstovus. Iš 33 okupuotos Lietuvos apskričių konferencijon pakviestų 264 atstovų atvyko Vilniun 222, iš jų 66 kunigai, 65 ūkininkai, 18 mokytojų, 8 advokatai, 7 gydytojai, 4 dailininkai, 2 redaktoriai,

24 įvairių kitų profesijų, 5 dvarininkai ir kt. (Lietuvos Aidas, 1918.I.19). Be to, iš Sveicarijos buvo atvykę kun. K. Olšauskis ir kun. J. Purickis. Su vokiečiais buvo sutarta, kad konferencijos posėdžiuose vokiečiai nedalyvaus. Kad pašaliečiai neįeitų į konferenciją, buvo sudaryta speciali lietuvių milicija. Konferenciją atidarė A. Smetona vainikais ir tautinėmis vėliavomis išpuoštoje Vilniaus teatro salėje (Poguliankoje). Garbės pirmininku išrinktas dr. J. Basanavičius. Prezidiumą sudarė: St. Kairys (socialdemokratas), kun. J. Staugaitis (krikščionis demokratas), kun. K. Šaulys (krikščionis demokratas), J. Vileišis (liaudininkas) ir A. Smetona (Tautos Pažangos partija). Sekretoriatas — kun. P. Dogelis (krikščionis demokratas), K. Bizauskas (krikščionis demokratas), P. Bugailiškis (socialdemokratas) ir J. Paknys (socialdemokratas). Apšvarsčius daugelį klausimų, ypač liečiančių okupacijos vargus, priimtas šis nutarimas:

Lietuvių konferencija, remdamos Lietuvos reikalais ir vadovaudamos visuotiniu lietuvių siekimu, — nutarė:

I. Laisvam Lietuvos plėtojimui reikalinga yra sudaryti iš jos nepriklausoma, demokratiškai sutvarkyta valstybė etnografinėmis ribomis su būtina reikalingomis ekonominiams gyvenimui korektyvomis. Lietuvos tautinėms mažumoms turi būti patikrintos tinkamos jų kultūros reikalams sąlygos. Galutinai nustatyti nepriklausomos Lietuvos pamatams ir jos santykiams su kaimyninėmis valstybėmis turi būti sušauktas Steigiamasis Lietuvos Seimas Vilniuje, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

II. Jeigu Vokietija sutiktų dar prieš Taikos Konferenciją proklamuoti Lietuvos valstybę ir pačioje konferencijoje paremti Lietuvos reika-

lus, tai Lietuvių Konferencija, turėdama omenyje, jog Lietuvos interesai yra normalinėse tautos sąlygose pasvirę ne tiek į rytus ir ne tiek į pietus, kiek į vakarus, pripažįsta galima suėiti būsimajai Lietuvos valstybei, nepakenkiant jos savitam plėtojimosi, į tam tikrus dar nusta-tytinus santykius su Vokietija (Lietuva, 1952 nr. 1, psl. 87-88).

Vilniaus lietuvių konferencija 1917 m. rugėjo 21 d. slaptu balsavimu išsirinko ir Lietuvos Tarybą iš 20 asmenų. Ją sudarė: 1. spaustuvininkas Saliamonas Banaitis (31 metų amžiaus), 2. gydytojas Jonas Basanavičius (66 m.), 3. teisininkas Mykolas Biržiška (35 m.), 4. studentas teisininkas Kazys Bizauskas (24 m.), 5. teisininkas Pranas Dovydaitis (31 m.), 6. inžinierius Steponas Kairys (40 m.), 7. teisininkas Petras Klimas (26 m.), 8. agronomas Donatas Malinauskas (48 m.), 9. kunigas Vladas Mironas (37 m.), 10. teisininkas Stanislovas Narutavičius (56 m., brolis Gabriėliaus Narutavičiaus, Lenkijos prezidento 1922 m.), 11. kunigas Afonsas Petrulis (44 m.), 12. teisininkas Antanas Smetona (43 m.), 13. ūkininkas Jonas Smilgevičius (46 m.), 14. kunigas Justinas Staugaitis (31 m.), 15. agronomas Aleksandras Stulginskis (32 m.), 16. ekonomistas dr. Jurgis Šaulys (38 m.), 17. kunigas Kazimieras Šaulys (45 m.), 18. teisininkas Jokūbas Šernas (29 m.), 19. bankininkas Jonas Vailokaitis (31 m.) ir 20. teisininkas Jonas Vileišis (45 m.). Dar buvo rezervuotos 5-6 vietos tautinių mažumų atstovams, bet paprašyti tarybon nėjo nei lenkai, nei gudai, nei žydai.

(Bus daugiau)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIME

JAV Lietuvos Bendruomenės vadovybė: Tarybos prezidentas, Krašto valdyba, apygardų pirmininkai ir tarybos nariai spalio 5 - 7 buvo suvažiavę į Detroitą dalyvauti LB XII Tarybos trečiojo sesijos. Kadangi šie metai nėra rinkiminiai metai, todėl atstovai daugiausia susitelkė prie atliktų darbų įvertinimo bei nustatymo naujų veikimo gairių. Dalyvavo per 60 atstovų ir svečių. Suvažiavimą globojo Michigano apygarda, vadovaujama pirmininko Vytauto Kutkaus.

Atidarius suvažiavimą, tarp pirmųjų savo darbų apžvalgas padarė prezidento pirmininkė Angelė Nelsienė iš Kalifornijos ir Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma. Po to vyko įvairių tarybų bei grupuočių veiklos pranešimai.

A. Nelsienė, tarp kitų dalykų, nurodė, kad ji, gyvendama Kalifornijoje, beveik keturis mėnesius praleido sostinėje Washingtone ir ten Lietuvos laisvės bylo reikalais matėsi su daugiau nei 50 Kongreso nariu. Pagal Nelsienę, ji išrūpino, kad Senatas priimtų įstatymo projektą, kuriu būtų skiriama Lietuvai 10 milijonų dolerių humanitarinės pagalbos. Kaip žinia, tokį patį įstatymą projektą svarstė ir Atstovų Rūmai.

Krašto valdybos pirmininkas Antanas Razma sakė, kad pastarųjų metų bėgyje tiek Krašto valdyba, tiek apygardų bei apylin-

kių valdybos skyrė labai daug laiko finansų ir darbo valandų, kad parūpintų informacijos amerikiečių spaudai; ruošė demonstracijas, skatino masinį laišku rašymą ir telefoninius skambinimus Kongresui ir vyriausybei. Jis išvardino eilę specialių leidinių, kurie buvo paskleisti visuomenėje; juos redagavo patyrę visuomenininkai, kaip dr. Saulius Sužiedėlis, dr. Tomas Remeikis, dr. Adolfas Damašis ir kiti. Krašto valdyba didžiuojasi, sakė Razma, kad galėjo įsteigti Washingtono savo biurą, kuris palaiko ryšius su vyriausybe ir Kongreso nariais. Šiam biurui vadovauja didelio patyrimo turinti Asta Banionytė.

Antanas Razma su pasididžiuoimu sakė, kad lietuviai labai dosniai aukoja Dovanai Lietuvai fondui. Nuo vaizaus pradžios Lietuvos reikalams suaukota daugiau nei 296,000 dolerių. Iš šio fondo (liepos mėn. balansas) buvo išmokėta, tarp kitų reikalų, Vytauto Didžiojo Universitetui Kaune \$15,000, vaistų pervežimui iš Prancūzijos Lietuvon \$20,000, Švietimo institucijoms Lietuvoje \$4,000, komunikacijos priemonėms per PLB ir prezidentą Vytautą Landsbergį duota daugiau nei \$12,000.

Švietimo taryba, vadovaujama Reginos Kučienės, savo pranešime nurodė, kad lituanistinių mokyklų skaičius nepasikeitė: praėjusių metų duomenimis veikė 28 lituanistinės mokyklos su

1135 mokiniais ir 210 mokytojų. Šių metų duomenys bus paskelbti tik gruodžio mėn. Kučienė nusiskundė, kad trūksta mokytojų. Jaunimas nelanko lietuviškų renginių, todėl bandoma jiems pagaminti vaizduojamas. Švietimo taryba leidžia mokytojams žurnalą *Švietimo gaires*. Mokslo metų sąmata siekia per 130,000 dolerių. Pagrindinis švietimo tarybos finansuotojas yra Lietuvos Fondas. Taip pat renkamos aukos.

Kultūros tarybos pirmininkė Dalia Kučienienė sakė, kad Taryba ruošė premijų šventes, festivalius, rengė koncertus, organizavo išsivijus knygų parodą Lietuvoje, ir pan. Stambiausias renginys yra užplanuotas kitais metais gegužės 15 - 28 Chicagoje. Tai Lietuvos muzikos šventė, kurioje bus atlikta — Ponchielli opera *I Lituani*, Dainų šventė su 600 - 700 dainininkų, Poezijos dienos, dailės ir tautodailės parodos.

Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Stasys Baras pranešė apie Fondo padėtį. Tai įspūdingi skaičiai. Manoma, kad šiais metais bus pasiektas užsibrėžtas tikslas: 5 milijonai dolerių pagrindinio kapitalo. Per 28 veiklos metus, sakė Baras, Lietuvos Fondas yra parėmęs lietuvišką veiklą 2,800,000 dolerių sumai. Fondo vadovybė siekia dar toliau: bus bandoma Fonde turėti 10 milijonų dolerių sumą!

Suprantama, kad dabar visų dėmesys yra sutelktas į politinę visuomeninę veiklą, todėl tuo reikalu vyko plačios apimties pasitarimai, diskusijos — kaip pagelbėti Lietuvai pilnai atsivertus nuo Kremliaus kontrolės. Būvo svarstomas atvejis, kaip pasirodė, jei Gorbačiovas paskelbtų Lietuvai antrą ekonominę blokadą.

Padarytas vienas organizacinis pasitarkymas: atsistatydinus Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkui Arvydui Barzdukui iš pareigų, pasiūlytas ir patvirtintas jo vietoje visuomenininkas dr. Tomas Remeikis, kuris netrukus sudarys naują tarybą. Tarybos sudėtyje sutiko pasilikti A. Barzduką, gyvenant strateginėje vietoje — Washingtono pašonėje.

Suvažiavimo dalyviai su dėmesiu iš klausė Pasaulio Lietuvos Bendruomenės pirmininko dr. Vytauto Bieliausko apžvalginio

pranešimo. Po to vyko diskusijos, išryškinusios kai kuriuos kontroversinius veiklos aspektus.

Suvažiavimo metu Hiltono viešbučio salėje buvo suruošta buvusio Lietuvos prezidento Stulginskio gyvenimo apžvalginė paroda. Stulginskis po ilgos tremties grįžo į Lietuvą ir ten 1969 mirė. Parodoje gausu fotografijų, raštų, laiškų ir asmenišku suvenyrų. Įdomi ir labai skoningai paruošta paroda, kurią turėtų matyti ir kitos lietuvių kolonijos. Ją paruošė velionio prezidento dukra dr. Aldona Juozėvičienė, vaikaitė Ramunė Račkauskienė ir jos vyras prof. dr. Jonas Račkauskas.

Baigminės svarstybos dar vyko ir sekmadienio rytą po viešbuty atlaikytų mišių.

Šeštadienio vakarą viešbučio vienoje salių įvyko banketas, kurio metu meninę programą atliko Kauno muzikinio teatro solistas-baritonas Egidijus Mažintas, besilankęs Amerikoje. Tai malonus tembro su grakščiomis aktorijos manieromis solistas, kuris savo atliktomis lietuvių liaudies dainomis ir kitomis kompozicijomis užbūrė svečius, įtraukdamas juos į atlikimo programą. Taip jis eksromptu su Kultūros tarybos pirmininke, taip pat soliste, Dalia Kučieniene duetu sudainavo vieną populiarią italų dainą, o kitu atveju —

Solistė Jolanta Stanelytė, kuri turėjo atlikti koncerto programos dalį minint Darbininko 75 metų sukaktį. Paskutiniu momentu gauta žinia iš Vilniaus, kad solistė, kaip ir kiti Lietuvos dainininkai, negavo vizos įvažiuoti į JAV. Nuotr. V. Kapočiaus

visi svečiai refrenu pritarė solistei išbaigti lietuvių dainą.

Stebėtojų nuomone, tai buvęs smagiausias užbaigtas bet kada turėtas Bendruomenės suvažiavimas. Kai kas siūlė ateityje suvažiavimus pradėti tokiu rengi-

niu, kuris atpalaiduotų dalyvių nervus ir raumenis...

Kitais metais LB Tarybos suvažiavimas turėtų būti dar gyvenisnis, nes jo metu bus renkama nauja Lietuvos Bendruomenės vadovybė.

Alfonsas Petrutis

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leonas ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūniui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAS KRIAUČELIŪNO PREMIJA

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviai jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizacijų veiklumu, ar jaunimo vienetei (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje.

2. 1990 metų premijai gauti asmenys ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys

iki 1991 sausio 31 d. (pašto atspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvos Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvos Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvos Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1991 kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:

EUGENIJAS KRIAUČELIŪNO
PREMIJOS KOMISIJAI
13400 PARKER ROAD
LEMONT, IL 60439

KOMP. A. VANAGAIČIO KŪRINIŲ KONCERTAS

Kompozitorius Antanas Vanagaitis Chicagoje šiemet buvo minimas du kartus. Ankstyvą pavasarį — kovo 11 d. Jaunimo Centre įvyko akademinė šio minėjimo, skirto kompozitoriaus 100 metų gimimo sukaktiui atžymėti, dalis ir vaišės, kuomet buvo atžymėtas ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimas.

A. Vanagaičio kūrinių koncertas buvo spalio 20 toje pačioje vietoje. Kaip ir pirmąjį, taip ir šį kartą rengė "Margučio" radijo programa, kurią, kaip ir to paties vardo žurnalą (dabar jau nebeei- na), įsteigė komp. A. Vanagaitis. Beje, pats Vanagaitis dar reikėsi ir kitose srityse — buvo ir dirigentas, dainininkas, žurnalistas.

Šį kartą publika (gaila, jos buvo gana maža, nes tą savaitgalį Chicagoje vyko apie desėtkas didesnių ar mažesnių renginių) A. Vanagaičio kūrybą išgirdo iš solistų ir choristų lūpų. Kompozitoriaus kūrybą vykusiai perdavė

solistai Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Jonas Vaznelis ir Algirdas Brazis bei "Dainavos" ansamblio mišrus choras, kuriam dabar vadovauja jaunas muzikas Darius Polikaitis.

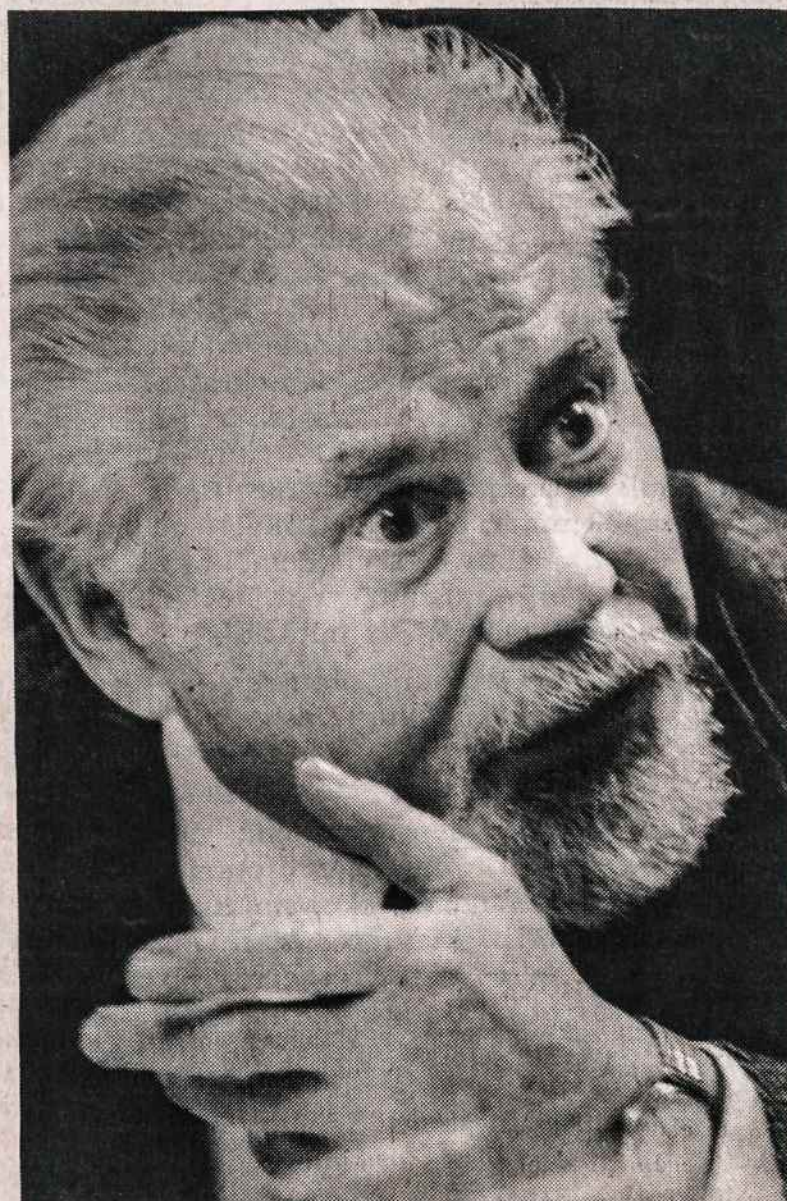
Gerai, kad šį kartą buvo duota ir mažai girdimų kompozitoriaus kūrinių, o kai kas buvo ir visai negirdėto.

Galbūt jautriausiai publika priėmė gero kompozitoriaus draugo Algirdo Brazio dainavimą ir jo sumaniai atliktus kūrinius "Litai", "Stasys" ir "Dul dul dūdelė".

Solistams ir chorui akomponavo muzikas Manigirdas Motekaitis.

Programą pradėjo dabartinis "Margučio" vedėjas Petras Petrutis, o tolimesnės programos įtarpuose pasirodė ankstesnis "Margučio" pranešėjas Vladas Vijeikis papasakojo nemažai rimtų ir juokingų nuotykių iš praetis.

E. Šulaitis

Poetas Kazys Bradūnas literatūros šventėje lapkričio 17 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželio

CHICAGA KVICIA BOSTONĄ IR NEW YORKĄ

— Ką gi toji sumaterialėjusi Chicago gali mums, turintiems pačius geriausias ir įdomiausias teatrus, parodyti? — pakraipytu pečiais ne vienas "Didžiojo obuolio" mūsiškis. Tą patį gali pakartoti ir senų kultūrinių tradicijų miesto bostoniečiai.

Abejonė — natūralus žmogaus instinktas, ypač tam teatrų lankytoji, kuris yra išlepintas pasaulinio garso režisierių pastatymais.

Vis dėlto norėtųsi abejojantiems švelniai sudrausti arba patarti tą netikrumą užgniaužti, paskandinti jį giliai pašmonėje ir be jokių išankstinių nusistatymų rimtai pažvelgti į chicagočių spektaklį. Ne tik pažvelgti, bet kartu su aktorais išgyventi tai, ko siekia autorius ir režisierius.

Chicagoje naujai susidariusi vaidintųjų grupė gruodžio 9 atveža į Bostoną ir gruodžio 16 į Brooklyną Kosto Ostrausko

dramą *Šaltkalvi*. Premjera įvyko aštuntame Teatro festivalyje, š. m. lapkričio 15 Chicago Jaunimo Centre.

Nemandagu čia būtų girti ar garsinti savo miesto teatrą, nes jį įvertinti turi žiūrovas. Gal tiksliausia būtų tik paraginti tautiečius susidomėti režisierium Juozu Ivanausku, svečiu iš Lietuvos, kuris skiria šį spektaklį visiems lietuvių išsivijusiems aktoriams ir nešuburtiems aktoriams ir teatro mylėtojams.

Rež. J. Ivanauskas savo svečiavimais JAV paskyrė teatriniam darbiui, nes, kaip jis sako, ėmėsi išsivijusios režisūro tikslu pažinti, anot A. Škėmos, aktorius tremtyje dalia. "Nei skurdžios spektaklio išleidimo galimybės, nei aktorių profesionalumo, teatrinės patirties stoka negali nustelbti įsitikinimo, jog atliekamas darbas — PRASMINGAS".

Šalia K. Ostrausko *Šaltkalvio* J. Ivanauskas režisavo "Vaidilutės" teatre Keturakio *Ameriką pirtuje*. Be to, dar veda teatro studiją - seminarą Illinois universitete prie Lituanistikos katedros.

Baigęs penkerių metų režisūros mokslus Maskvos B. Ščiukino aukštojoje teatrinėje mokykloje, kurioje jam teko asmeniškai grumtis su partine-ideologine linija, jos nepaliestas 1988 grįžo Lietuvon ir sėkmingai pastatė J. Glinskio, A. Landsbergio ir K. Ostrausko dramas. Persikėlęs iš Kauno į Klaipėdos dramos teatrą, J. Ivanauskas rengiasi ten režisuoti išsivijusio dramaturgo Antano Škėmos *Kalėdų vaizdelį*.

Šaltkalviuje vaidina jauna, bet jau patyrusi aktorė Laima Šulaitytė-Day ir po ilgojos pertraukos scenon grįžęs Vytautas Juodka — neužsidilėjęs scenos veteranas, bet aktoriskai subrendęs ir įrodęs, kad dar toli gražu jam ne laikas pensininkų fotelyje sūpuotis.

Sceną apipavidalino visada išradinga ir giliai estetiškai mąstanti dailininkė Ada Korsakaitė-Sutkuvienė.

Nupasakodami veikalo turinį ir visą spektaklį, paneigutūmėm žiūrovui viziją ir atimtumėm jam bėnt kelias staigmenas, todėl norėtumėm jį tik sudominti Kos-

to Ostrausko *Šaltkalviu*, paragindami prieš spektaklį šią trumpą dramą perskaityti (išleista A. Mackaus knygų leidimo fondo K. Ostrausko dramų knygoje *Čičinskas*) ir pamatyti kaip aktoriai, režisieriaus vedami, kuria TEATRĄ, žadindami savo personažuose sąžinės jausmą, kuris spektaklio apoteozėje tampa apsisvalymo KATARSIU.

Mes, tąjį katarsį išgyvenę Chicagoje, draugiškai jį siūlome Jums, Rytinio pakraščio teatro mylėtojams.

P.S. Spektaklis trunka apie valandą laiko.

Dalia Sruogaitė

— Lietuvos vyriausybė gavo Sovietų Sąjungos ministerijų tarybos raštą, kuriuo sąjunginio pavaldumo įmonės Lietuvos teritorijoje verčiamos akcinėmis bendrovėmis. Deputatai tai kvalifikavo kaip grubų kišimasi į Lietuvos vidaus reikalus. Lietuvos vyriausybė pareiškė protestą.

— Vytautas Landsbergis, Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, lapkričio 15 grįžo į Vilnių po keturių dienų vizito Anglijoje, kur lankėsi šalies Lietuvos Bendruomenės kvietimu. Įvyko susitikimai su Margaret Thatcher, opozicinių Darbo ir Liberalinės demokratų partijos lyderiais, Parlamento bei Lordų rūmų nariais. V. Landsbergis lapkričio 11 pasakė kalbą Anglijos Parlamento bei Lordų rūmų nariams.

— Kompozitorius Juozas Širvinskas lapkričio 8 patvirtintas Lietuvos operos ir baleto teatro meno vadovu. Respublikos kultūros ir švietimo ministerija buvo paskelbusi konkursą šioms pareigoms užimti. Gauti penkių pretendentų pareiškimai. Konkurso komisijai pateiktose programose jis išdėstė savo koncepcijas apie teatro kūrybinę ir finansinę veiklą.

— Aukščiausiosios Tarybos posėdyje lapkričio 15 vardiniu balsavimu patvirtintas nuostatas, jog buvusiems nejudomo turto savininkams įstatymų numatytu būdu bus grąžintas turtas arba kompensuoti patirti nuostoliai.

PAKILI PREMIJŲ ŠVENTĖ IR KONCERTAS

Literatūros šventė, premijų įteikimas ir koncertas buvo šio rudens viena iš gražiausių, kultūringiausių švenčių. Atsilankė žmonių arti dvių šimtų, ir jie maloniai priėmė visą šventės programą.

Tokie renginiai yra dideli, sudėtingi, ir jie kaskart sunkėja, nes sunkėja ir rengimo aplinkybės. Šios šventės nebūtume surengę be paramos iš šalies. 500 dol. paaukojo Juozas Matiušas, uolus solistės Ginos Čapkauskienės gerbėjas. Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba, nujausdama finansinius sunkumus, buvo prašiusi LB Kultūros Tarybos paramos. Ir toji parama buvo 300 dol.

Rengėjai šia proga dėkoja ir Juozui Matiušui ir Kultūros Tarybai už tokias dosnias ir gražias aukas. Tik jų dėka buvo įmanoma pakelti toks renginys.

Trys dalys

Pagal nusistovėjusią tvarką renginys turėjo tris dalis: premijų įteikimą, literatūrinę dalį ir koncertinę dalį.

Nepriklausomos Lietuvos laikais literatūros šventės buvo labai iškilmingos, gražiai išpuoštame valstybės teatre. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė valstybinei premijai skyrė 5000 litų. Tokiu būdu buvo įteiktos premijos: Ievai Simonaitytei už *Aukštųjų Šimonių likimą*, Liudui Dovydeniui už *Broliaus Domeikas*, Jonui Aisčiui už eilėraščių rinkinį *Užgesę chimeros akys*, Salomėjai Neriai už eilėraščių rinkinį *Diemedžių žydėsiu* ir Bernardui Brazdžio-

nui už *Kunigaikščių miestą*. Ši premija buvo įteikta Vilniuje. Okupavus Lietuvą, Vokietijoje buvo sukurtos, atgaivintos kitos premijos. Jos skirtos nuo 1945 metų.

Perkėlus draugijos veiklą į Ameriką, nuo 1950 metų Lietuvių Rašytojų Draugija, pratesdama laisvos Lietuvos tradicijas, skiria simbolinę pačią svarbiausią premiją. Pradžioje buvo 500 dol., paskui 1000 dol., dabar — 2000 dol. Šiomet buvo įteikta 46-ta premija.

Jai paskirti Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba sudaro iš 5 asmenų komisiją, kuri atranka praeitų metų geriausią knygą. Šiomet toji premijų komisija buvo sudaryta Chicagoje: pirmininkas Česlovas Grincevičius, nariai: Kazys Bradūnas, Aušra Liulevičienė, Danutė Bindokienė, Nijolė Užbalienė.

Iš praeitų metų išleisčių geriausių knygų jie parinko Editos Nazaraite's poezijos knygą *Mechaninė mūza*.

Poetė laureatė gyvena Toronte. Iš ten ji ir buvo iškviesta. Atvyko lapkričio 16 vakare ir apstojosi svetinguose Pranutės ir Petro Ažuolų namose.

Poetas Kazys Bradūnas atvyko iš Chicagos lapkričio 17. Solistė Gina Čapkauskienė iš Montreolio atvyko lapkričio 16. Ji svečiavosi pas Jadvygą Laucevičienę, o Kazys ir Kazytė Bradūnai pas savo jaunystės dienų draugus ir kaimynus — Donatą ir Alfonsą Samušius.

Pradedama garbės prezidiumu

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, rugsėjo 1 - 3 įvyko Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtųjų Trakų Rinktinės šaulių septynioliktas kultūrinis savaitgalis.

Šauliai ir svečiai su vėliavomis atžygiavo į aikštę, kurioje buvo iškeltos JAV ir Lietuvos tautinės vėliavos. Žodį tarė LŠST pirm. g.š. M. Abarius, rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus. Vėliavos iškėlė Švyturio jūrų šaulių kuopos moterų vadovė O. Selenienė ir O. Abarienė. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Grįžome į salę. Vėliau vyko šaudymo varžybos. Po vakarienės Jono Vanagaičio kp. šaulys Č. Kiliulis suorganizavo sporto komandą. Tinklinį žaidė Bostonas ir Detroitas. Laimėjo Detroitas.

Vakare įvyko visų pabendravinimas gražioje salėje. Vasarvietės šeimininkė su padėjėjomis paruošė vaišes. Muziką parūpino Martyno Jankaus kp. šaulys P. Stabins.

Sekmadienį organizuoti su vėliavomis dalyvavome mišiose, kurias už žuvusius šaulius, karius, partizanų aukojų rinktinės kapelionas kun. R. Šakalys, OFM. Jis pasakė ir pamokslą. Mišių skaitinius paskaitė rinktinės sekr. J. Miliauskienė. Po mišių nusifotografavome.

Po pietų salėje Sąjungos pirm. g.š. M. Abarius pranešė apie Lietuvos Šaulių Sąjungos atsikūrimą, nes jis dalyvavo tame suvažiavime. Parodė ir vaizdajuostę iš to suvažiavimo.

Rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus buvo parūpinęs ir kitą vaizdajuostę "Nepriklausomybės pavasaris 1990".

I sesių šaulių susirinkimą atsilankė viešnios — sesės šaulės O. Abarienė ir O. Selenienė. Susirinkimą pradėjo Trakų rinktinės kultūrinio reikalų vadovė O. Eikinienė. Pasidalinome mintimis apie kuopų veiklą, apgailestavome ir susirūpinome, kad nėra

kam užpildyti mūsų retėjančias drėbas. Priėjome išvadą, kad dirbsime, kol pajėgsime dėl brangios tėvynės Lietuvos.

Vakare laužui vadovavo rinktinės pirmininkas. Scenoje buvo pastatytos trys žvakutės: jos simbolizavo tris didžiuosius Lietuvos miestus: Vilnių (uždegė Sąjungos pirm. g.š. M. Abarius), Kauną (uždegė rinktinės kapelionas kun. R. Šakalys, OFM), Klaipėdą (uždegė savaitgalio komendantas, Jono Vanagaičio kuopos vicepirm. A. Dubauskas).

I programą įsijungė visi dalyviai. Ypatinai gražiomis dainomis mus džiugino lietuvaitės iš Lietuvos. Pabaigoje visi sustoję ratu padainavome "Lietuva brangi". Po to rinktinės pirmininkas pakvietė vasarvietės šeimininkę Br. Chlamskienę, kuri kaip tik šventė vardadienį. Sugiedojome Ilgiausių metų. Ji per eilę metų šauliams parodo didelį nuosirdumą ir meilės kupiną širdį. Kiekvienais metais suranda laiko ir iškepa didžiulį tortą.

Pirmadienio rytą mišias aukojų kapelionas. Po pusryčių skubėjome į salę. Rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus pakvietė Sąjungos pirmininką g.š. M. Abarių tarti žodį. Jis pasidžiaugė šiuo gražiu savaitgaliu. Nors būrys negausus, bet skatino nenusiminti. Pareiškė, kad jo kadencija kitais metais baigiasi ir bus išrinktas naujas pirmininkas. Rinktinės pirmininkas Trakų rinktinės vardu įteikė kuklias dovanėles abiem su žmona Onute. Jis padėjo visiems, kurie bet kokių darbu prisidėjo prie šio kultūrinio savaitgalio. Šiame savaitgalyje dalyvavo ir Simo Kudirkos šaulių kuopos atstovas A. Jankauskas su vėliava iš New Yorko. Paminėjo ir mūsų mielą kapelioną kun. R. Šakalį, OFM, kuris per eilę metų mus stiprina tautiškai ir dvasiškai.

I. M.

Kad šventei būtų daugiau orumo, paprastai sudaromas garbės komitetas. Šiai daliai vadovavo LFD pirmininkas Paulius Jurkus.

I garbės komitetą jis pakvietė Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, vysk. Paulių Baltakį, OFM, LB New Yorko apygardos pirmininką Vytautą Alksninį, Lietuvių Fondo atstovę Lilę Milukienę, čia esančius Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos narius: vicepirmininką Algirdą Landsbergį, išdininką Leoną Lėtą, valdybos narį Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, Lietuvių Rašytojų Draugijos jury komisijos, kuri paskyrė 1989 metų premiją, narį poetą Kazį Bradūną, Aloyzo Barono vardo novelės vertinimo komisijos pirmininkę Aliną Staknienę ir šių metų laureatę Editą Nazaraite.

Pirmininkas trumpu žodžiu apibūdino šios premijos reikšmę ir pakvietė Lietuvių Fondo atstovę Lilę Milukienę premiją įteikti Editai Nazaraitei. Premiją įteikta visiems audringai plojant.

Tada Alina Staknienė perskaitė Aloyzo Barono vardo novelės komisijos protokolą, kaip premiją paskiriama Antanu Dundzilai.

Trumpas sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis.

Pirmąją premijų įteikimo dalį baigė trumpa kalba poetė laureatė Edita Nazaraite. Ji padėjo vertinimo komisijai už jos parinkimą, specialiai padėjo poetui Kaziumi Bradūnui, kad jį pastebėjo, jį vertino ir nuolat skatino dirbti, rašyti.

Literatūrinė dalis

Scena buvo dekoruota tautiniais audiniais, taip pat papuoštas ir stalas. Per trumpą pertrauką buvo viskas pergrupuota tolimesnei veiklai.

Dabar į sceną buvo pakviestas Laurynas V. Visminas, jaunuolis iš Rochesterio. Jis bene bus fenomenas jaunuolis, nes yra penktos kartos lietuvis, gerai išmokęs lietuviškai. Lietuviškai nekalka nei jo tėvai, nei seneliai. O jis įveikė tą sunkią kalbą ir scenoje suteikė visiems daug džiaugsmo savo dikcija, gražia taisyklinga kalba. Jis yra baigęs administracijos mokslus Rochesterio universitete, metus buvęs Vasario 16-tos gimnazijos berniukų bendrabučio vedėju. Šiuo metu dirba New Yorko žmogaus teisių komisijoje.

Jis pravedė literatūrinę ir koncertinę dalis, supažindino su poetais, soliste, pianistu.

Edita Nazaraite paskaitė pluoštą savo modernios poezijos iš knygos *Mechaninė mūza*, kurią ji pati ir iliustravo, nes yra dailininkė, Vilniuje baigusi meno studijos mokslus.

Poetas Kazys Bradūnas nukėlė į Suvalkiją, į Nemuno kraštą, į Donelaičio tėviškę. Jo eilės prasmingos, autentiško braižo ir giliai lietuviškos.

Jis paskaitė geroką pluoštą savo eilių, ir niekam nepabodo jų klausyti.

Koncertinė dalis

Po pertraukos buvo trečioji koncertinė dalis. Solistei akomponavo William Smiddy, kuris užtikrintai palydi solistus iki koncerto galo.

Pirmoje dalyje buvo lietuvių kompozitorių kūriniai: Dainos, muzika ir gėlės, žodžiai P. Lemberto — O. Metrikienės; Vandens malūnelis, žodžiai H. Nagio — A. Stankevičiaus; Dainos gimimas — žodžiai H. Radausko — B. Budriūno; Gintarėlis, žodžiai L. Andriekaus — G. Gudauskienės; Benamių daina, žodžiai B. Brazdžionio — S. So-deikos.

Antroje dalyje buvo tarptauti-

Poetė, laureatė Edita Nazaraite, dalyvavusi literatūros šventėje Kultūros Židinyje, taip pat apsilankė ir moderniojo meno muziejuje. Nuotr. V. Maželio

niai kūriniai: Wien du Stadt meiner Träume — R. Sיעynski, Italian Street Song — V. Herbert, Ouvre ton Coeur — G. Bizet, Nightingale — A. Albein.

Pridėjo ir skambių bisų. Apdovanota gelėmis.

Po programos vyko bendros vaišės salėje, o programos dalyviai, ir draugijos svečiams posėdžių kambaryje.

Lietuvių Rašytojų draugija yra įkurta 1932 metais. Jos valdybą dabar sudaro be jau minėtų: vicepirmininkas dr. Tomas Venckla, valdybos narė Danguolė Sadūnaitė.

Buvo išleista programa, kurios

viršeliui buvo panaudotas Editos Nazaraite's piešinys iš jos knygos *Medaus ir kraujo lašai*.

Pakėlus visų mūsų nuotaikas, šventė nušlamėjo su rudens lapais, pasilikdama kaip brangus ir meniškas renginys.

Antroje koncerto dalyje, kada solistė išėjo atsikvėpti, pirmininkas P. Jurkus pranešė, kad skelbiamas Lietuvoje, už jos ribų gyvenantiems rašytojams literatūros konkursas. Premija 3000 dol. Pilnos konkurso sąlygos bus paskelbtos vėliau. (p.j.)

ĮVYKIAI LIETUVOJE

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė teisyklę dėl Lietuvos pasų išdavimo Lietuvos Respublikos piliečiams. V. Landsbergis korespondentams paaiškino, kad paskelbtos taisyklės nedraudžia turėti ir sovietinį pasą. Norintieji keliauti į užsienį gali ant jo išsiimti sovietines vizas, kol Maskva nepripažins Lietuvos nepriklausomybės.

— Lietuvos Respublikos vyriausybė, atsižvelgdama į Lietuvos jėzuitų provincijolo kun. J. Borutos prašymą, lapkričio 15 suteikė Lietuvos jėzuitų provincijai juridinio asmens statusą, pripažįstant ją religijos centru. Analogiškas teises įgavo ir legalizuotoji Lietuvos Šv. Kotrynos seserų kongregacijos provincija.

— Albertas Sarkanis akredituotas kaip Latvijos Respublikos laikinas reikalų patikėtinis Lietuvos Respublikoje.

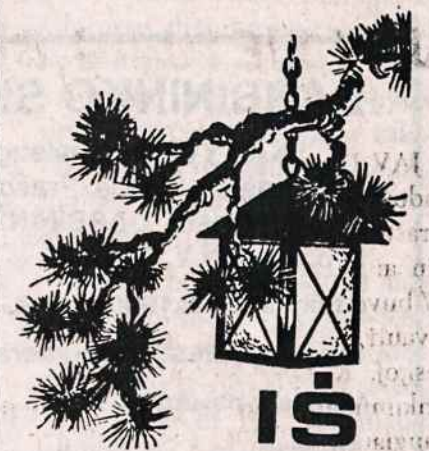
— Lietuvos Respublikos parlamentas patvirtino Vilniaus Universiteto statutą — nuo šiol ši aukštoji mokykla autonomiška, nuo nieko nebeprklausoma.

— Brolių Jono ir Antano Juškų, žymių kalbininkų ir tautosakos rinkėjų, palaikai iš Kazanės bus pervežti į Lietuvą ir perlaidoti Veliuonos bažnyčios šventoriuje.

— Maskvos spauda, ryšium su pasirašytąja Rusijos ir Lietuvos sutartimi, iškelia teisinį klausimą, kam priklauso teritorijoje esantieji žemės turtais — Rusijai ar Sovietų Sąjungai.

— Klaipėdos jūreivytės mokyklą lanko 80 jaunų vaikinių. Visi jie iš Lietuvos, daugiausia Klaipėdos krašto gyventojai.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba, svarstydamą baudžiamojo kodekso pataisą, paliko mirties bausmę.

IŠ VISUR

— Vytautas Landsbergis, Lietuvos prezidentas, bus vienas iš dirigentų jungtinėje Rytų - Vakarų dainų šventėje "Bridges of Song". Šventė įvyks 1991 liepos 4 - 7 Talino, Estijoje. Dalyvaus 20,000 dainininkų (iš jų apie 10,000 iš JAV) ir 300,000 klausytojų. Šventę rengia Estijos Kultūros ministerija ir Tarptautinė koncertų agentūra (ICAPG), kurios bazė yra Indianapolis, IN. Šiai agentūrai vadovauja John W. Williams, buvęs Indianapolio simfoninio choro dirigentas.

Stasys Kligys, AT&T elektronikos inžinierius ir *Darbininko* skaitytojas iš Atlanta, GA, tarnybos reikalais lankėsi Varšuvoje, ruošiantis įvesti specialias telefonų linijas. Iš įvairių Lenkijos vietų bandė tiesiogiai telefonu susisiekti su Lietuva, bet dėl primityvių priemonių ir biurokратиškų sąlygų, turėjo nemažą sunkumų.

— Kun. dr. prof. Stasys Gruodis, SJ, mirė lapkričio 1 Kaune, sulaukęs 94 m. amžiaus.

— Popiežius Jonas Paulius II priėmė arkivyskupo Pauliaus Marcinkaus pakartotinai išreikštą prašymą jį atleisti iš Vatikano miesto valstybės popiežiškos komisijos pirmininko pareigų. Arkivyskupas paskirtas tos pačios komisijos patarėju.

— Arvydas Vilcinskas, populiarus dainininkas Lietuvoje, palaidimas instrumentalinio ansamblio "Medus", koncertuose Toronto Lietuvių Namuose gruodžio 4. Koncertą organizuoja Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

— Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje gruodžio 2 Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūris rengia 25-tą literatūros vakarą. Programoje dalyvauja poetė iš Lietuvos Marytė Kontrimaitė, beletristas Vytautas Volertas iš New Jersey ir vietos rašytojai: poetas Bernardas Brazdžionis, rašytoja Alė Rūta ir poetas Pranas Visvydas. Koncertinę programą dalį atliks solistė Birutė Vizgirdienė ir kompozitorė — pianistė Raimonda Apeikytė.

— Tolandas A. Petraitis, iš Los Angeles, Calif., ketvirtų metų studentas JAV Aviacijos Akademijoje, pakeltas į kadeto pulkininko-leitenanto laipsnį ir paskirtas 40-tos Eskadrilės vadu.

— Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos suvažiavimas įvyks 1991 gegužės Clevelande.

— Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Dr-jos atstovų suvažiavimas vyko lapkričio 17 - 18 Toronte. Priskelimo parapijos patalpose. Apie našlaitynų padėtį Lietuvoje kalbėjo Irena Lukoševičienė, ką tik sugrįžusi iš kelionės po Lietuvą.

— Washingtono skautai ir skautės prisidėjo prie kalėdinių dovanų konteinerio, kurį į Lietuvą pasiuntė Lietuvių Religinė Šalpa.

— Norėtų susirašinėti su bendraamžiais lietuviams 25 metų lietuviškas mergina, dirbanti universiteto bibliotekoje knygų restauratore. Adresas: Raimonda Josmanaitė, Basanavičiaus 18 - 25, Vilnius 232009, Lithuania.

LIETUVA AMERIKOS TELEVIZIJOJE

Asmenys arba organizacijos gali užsisakyti spalvotą dviejų valandų filmą, rodantį lietuvių pastangas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Demonstracijos Bostone, Vilniuje, Maskvoje. Landsbergio ir Prunskienės interview su amerikiečių reporteriais. Senatorių diskusijos su politburo atstovais. Bush ir Gorbačiovo pasisakymai Lietuvos atžvilgiu. Pabaigoje Lietuvos vaizdų, žodžių ir dainų montažas. Įrekorduota VHS video kasetėje. Meniška paruošta, teigiamai ir plačiai aprašyta "Drauge" š. m. rugsėjo 28 d. Kaina su persiuntimu \$35.00. Čekį su savo adresu siųsti:

Feliksas Kontautas
747 E. Broadway
So. Boston, MA 02127
Tel. 617, 268 - 5876

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas .....

DARBININKAS naujiems skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiems kitiems prenumerata — 20 dol. metams.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990 — sukakusių 75 — metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija, 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas - Koralų sala, 9 dol.

J. Brazaičio — Raštai. Vienų vieni, 10 dol.

Tomo Venclovos — Tankėjanti šviesa. Eilėraščiai — originalai ir vertimai, 8 dol.

A. Merkelio — Vincas Kudirka, 15 dol.

J. Audėno — Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai, 15 dol.

A. Rūtos — Mėlyno Karvelėlio Šviesa. Romanas, 12 dol.

J. Audėno — Paskutinis posėdis, 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai, 10 dol.

A. Paškaus — Asmenybė ir religija, 6 dol.

A. Tyruolio — Šiapus ir anapus saulės. Poezija, 5 dol.

600 m. Lietuvos krikšto jubiliejus. Albumas, 12 dol.

J. Aisčio — Poezijos rinktinė, 8 dol.

J. Puzino — Rinktiniai raštai, 2 tomai po 25 dol.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai, 15 dol.

VI. Vijeikio — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas, 20 dol.

Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages. Foto albumas, 25 dol.

J. Stuko — Awakening Lithuania. Istoriniai bruožai, 10 dol.

S. Sužiedėlio — A History of the Church in Lithuania 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas. Didelio formato spalvota knyga vaikams, 12 dol.

Persiųntimui pridėdama 1.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

TRANSPAK

TRANSPAK FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

DRABUŽIAI DĒVĒTI ir NAUJI, avalynė, maistas — viskas siunčiama neribotais kiekiais jūsų artimiesiems Lietuvoje per Pagalbos Fondą. **MUITO NĒRA**. Amerikos ir Kanados lietuviai gali atsųsti savo daiktus paštu arba per USP **TRANSPAK** adresu. Mes šias siuntas persųsim į Lietuvą. Pagalbos Fondas išskirstys tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTUS (receptinius ir nereceptinius), **MEDICININES** ir dantų gydymui **ODONTOLOGINES** priemones galime parųpinti ir persųsti į Lietuvą. Kiekiai neribojami. **MUITO NĒRA**.

PINGUS pervedam doleriais jūsų giminėms. Tvarkomi **PALIKIMAI**. Pigiai perkami nauji **AUTOMOBILIAI**.

MĒSOS GAMINIAI — aukštos kokybės rūkytos dešros, palendvica, skilandis, \$84. — **MUITO NĒRA**.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį siunčiant kargą į Lietuvą. Pardudame ir siunčiame **video, kompiuterius, fakusus, siuvimo, mezgimo mašinas** ir kt. Galim siųsti su iščia apmokėtu muitu ir pristatymu į namus.

Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį — atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštyš
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
Šešt. 9-2 v.p.p.
1-312-436-7772

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĒ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

DĒMESIO!

VISIEMS LIETUVIAMS,
KŪRIE LANKOŠI AMERIKOJE
AR KŪRIE VYKŠTA Į LIETUVĄ
ISIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĒ

TIMURS STORE JOY — LUD

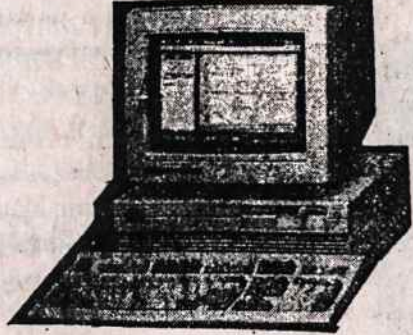
ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807-8484

DĒMESIO!

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUDINIMO APARATŪRA

TELEVIZIJOS APARATAI
(įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoj

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

G. T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne) Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00. Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

DVI KELIONĒS Į LIETUVĄ PER RYGĄ

Lėktuvo kainos ten ir atgal
\$801.00 per Kopenhagą iš Niurjorko ir Bostono.
Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 30 d. prieš išskridimą.
Kelionės ilgis: trumpiausiai 7 dienos, ilgiausiai 21 diena.

\$855.00 per Helsinkį iš Niurjorko
Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 21 d. prieš išskrendant.
Kelionės ilgis: trumpiausiai 7 dienos iki 90 dienų.

Šiais skrydžiais gali pasinaudoti asmenys, vykstantys į Lietuvą su iškvietais ir tie, kurie nori keliauti privačiai.

ŠV. KALĒDOS IR NAUJI METAI LIETUVOJE

Kellonė #1225
Gruodžio 22 d. iki sausio 4 d., 1991
14 dienų kelionė; 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje
Finnair linija per Rygą.
\$1,599.00 iš Bostono ir Niurjorko

NAUJI METAI LIETUVOJE

Kellonė #1280
Gruodžio 29 d., iki sausio 11 d., 1991
14 dienų kelionė; 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje
Finnair linija per Rygą.
\$1,499.00 iš Bostono ir Niurjorko

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į **BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164.**
Tel. 617/965-8080 • Fax 617/332-7781

LIETUVIŲ FEDERALINĒ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje-KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

Lietuvos sportininkai prieš varžybas Bostone. Nuotr. Lilijos Kurbienės

LIETUVOS RESPUBLIKOS IRKLUOTOJAI BOSTONE

Bostono visuomenė šiais metais turėjo progos stebėti dvi Lietuvos sportininkų grupes: vasarą — Šiaurės Amerikos lietuvių sporto sąjungos varžybų metu profesionalaus lygio moterų tinklininkų komandą, ir dabar, spalio 22 - 26-ąją Charles upėje tarptautinę irklavimo regatą, kurioje pirmą kartą dalyvavo Lietuvos respublikos vyrų ir moterų aštuonvietės valty. Varžėsi 930 įvairaus tipo valčių su 3,900 irkluotojų. Lietuvos valtims vadovavo vilniečiai: vyrų — Finius Petkus, o moterų — Rėda Stanevičienė. Visi jauni, daugiausia studentai — vyrukai ir merginos su dideliu patyrimu irklavime. Jų valty yra pasiekusios žymių pergalų Lietuvoje ir Sovietijoje.

Šiuokart moterys laimėjo penktą vietą, o vyrai — aštuntą. Atsimenant, kad buvo tiek daug konkurencijos, lietuvių, kad ir

„naujų amerikietiškomis“ sąlygomis, pergalė nemaža. Jie pakilia nuotaika baigė viešnagę Bostone. Ypač dvasinio pastiprinimo teikė jiems nuo Charles upės kranto sklindantis Lietuvos himno garsai, o publikoje — matomos Lietuvos trispalvės. Tai bostoniečių talka.

Po rungtynių, svečiams priėmimai buvo surošti So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpose, Cape Code ir Brightono lietuvių klube. Apygardos pirm. Česlovas Mickūnas savo namuose surengė popietę, į kurią jie atvyko aplankę įdomesnes Cape Codo vietas. Čia svečiai turėjo progos susipažinti su vietos lietuviams. Atsisveikinant, irkluotojams įteikta po vokelį, nes sportininkai Amerikon atvyko be „valiutos“. Aštuoni apylinkės nariai, dalis jų jau pensininkai, sudėjo \$400. Tai: dr. V. Bergas, dr. M. Pautienis, dr. Vl. Vaitkus,

Alg. Kriščiūnas, inž. Br. Markečiūnas, J. Bežinskas, L. Izbickas ir E. Janulaitis.

Vietos spauda skyrė gana daug vietos Lietuvos irkluotojams. *Cape Cod Times* buvo atsiuntęs pas Mickūną savo sporto reporterį. Jo reportažą buvo pabrėžta, kad Lietuvos irkluotojai, kaip jie patys sakesi, iš susijaudinimo net verkę, pirmą kartą tokiose varžybose atstovaudami Lietuvai. Anksčiau jiems tekdavo dalyvauti varžybose Sovietų Sąjungos vardu. Apie irkluotojus daug rašė ir *The Boston Globe*. (Šia proga reikėtų priminti, kad Vilniaus „Žalgirio“ aštuonvietės įgula 1962 Philadelphiaje laimėjo aukso medalį prieš Amerikos valti. Komandai vadovavo Ričardas Vaitkevičius. Deja, tada lietuviai varžėsi po sovietine vėliava.)

Irkluotojų globa, nakvynėmis, transportu ir kitais sreikalais rūpinosi LB Bostono apylinkė. Šalia atskirų asmenų, savo darbu ir aukomis buo įsijungė ir organizacijų. tokia plačia talka irkluotojams pabrėžtas išsivinijos solidarumas su tautos kaminu, siekiančiu kelti Lietuvos vardą laisvojo pasaulio aktyse.

ASP

Priminta Lietuva

Rinkiminės kampanijos įkarštyje prezidentui G. Bush besilankant Mashpee, Cape Code, LB vietos apylinkės valdybos nariai — Genovaitė Treinienė, Regina Petrutienė, Bronius Markečiūnas ir Alfonsas Petrutis su Lietuvos vėliavomis ir pakatais dalyvavo prezidento sutikime prie mokyklos, kurioje prezidentas kalbėjo.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa šią savaitę išleido tris 40 pėdų konteinerius į Lietuvą. Pirmajame buvo sutalpinta 20 tonų knygų, kurių dauguma eis Lietuvos Respublikos Švietimo Ministerijai. Kituose dvejuose buvo siunčiama „Kalėdinė dovana“ Lietuvos našlaičiams, seneliams ir Tremtinių klubui. „Kalėdinė dovana“ susideda iš vaistų, drabužių ir žaislų. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa taip pat padengė pusę transporto išlaidų dviem papildomoms konteineriams knygų iš Chicagos, kurie yra skirti Martyno Mažvydo Nacionalinei Bibliotekai. Norintys paremti „Knygos Lietuvai“ arba „Kalėdinė Dovana“, prašomi aukas rašyti: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207 ir pažymėti „KNYGOS“ arba „KALĖDOS“.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė pareiškimą, kuriame griežtai pasmerkia sovietų kariškių neteisėtus veiksmus Vilniuje per š. m. lapkričio septyniosios šventės progą sostinėje surengtą kariuomenės paradą. Sovietų kariškiai ėmėsi smurto veiksmų prieš Lietuvos Respublikos piliiečius, įsibrovė į konservatorijos patalpas, padarė materialinių nuostolių ir sužeidė kai kuriuos žmones. Tokie veiksmai diskredituoja prieš pasaulį ne tik sovietų ginkluotąsias pajėgas, bet ir pačią Sovietų Sąjungą, kaip derybų su Lietuva partnerį, ir kaip tik tuo metu, kai buvo ruošiamasi tarptautinei konferencijai Paryžiuje Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais. Lietuvos Parlamentas į tai primygtinai atkreipė konferencijoje dalyvausiančių šalių dėmesį.

Laimėtojai

Lapkričio 6 d. įvykusiuose rinkimuose laimėjo abu lietuvių remiami kandidatai. Tai senatorius John Kerry, kuris perrinktas naujam terminui, o taip pat Joe Malone, išrinktas valstijos išdinininku.

Senatorius John Kerry yra demokratas, o Joe Malone respublikonas. Abu kandidatai susilaukė lietuvių paramos ne partiniu pagrindu, bet pagal tai, kiek jie yra palankūs lietuvių reikalams.

Mišios už Br. Kviklį

Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje Norwoode gruodžio 9 d., 8 val., ryto bus aukojamos mišios už a.a. Bronių Kviklį. Po mišių salėje po bažnyčia įvyks velionio veikalų parodėlė. Ten dr. Jurgis Gimbutas ir klebonas kun. Vincas Valkavičius pasidalinus savo prisiminimais apie Velionį.

Šaunus koncertas

Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės-Bergienės ir pianistės Loretos Slovak koncertas lapkričio 4 Cape Code sutraukė daug vietos ir apylinkės lietuvių, o taip pat ir amerikiečių. Programoje buvo atlikti ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Po koncerto, Česlovo ir Irenos Mickūnų sodyboje įvyko priėmimas koncerto programos atlikėjams. Dalyvavo svečiai lietuviai ir amerikiečiai.

Dovana Lietuvai

Pagal Lietuvių Religinės Šalpos paskatinimą Šv. Jurgio lietuvių parapijoje Norwoode praves-tas žaislų ir drabužių vaju Lietuvos našlaičiams. Jo pagrindu sudaryta apie 400 plastikinių maišų įvairių dovanų, kurios pervežtos į So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos namą, iš kur jos nukreiptos į New Yorką, o iš ten į Lietuvą. Tai klebono kun. Vinco Valkavičiaus, Lietuvos vyčių kuopos pirm. Jurgio Bartono ir savanorių Jonų Cofsky, Albino Jarvis bei Leonoros Jarvis kruopštaus darbo rezultatai.

Balfo pobūvis

Tradicinis metinis Balfo 72-ojo skyrius Brocktone pobūvis įvyko lapkričio 10 Sandaros salėje Brocktone. Dalyvavo apščiiai lietuvių, nuotaika buvo puiki. Buvo svečių ir iš Lietuvos.

Pobūviui vadovavo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis, pritaikytą invokaciją sukalbėjo klebonas kun. Petras Šakalys, apie Balfą kalbėjo Balfo direktorė Stasė Gofensienė lietuviškai, o kun. Antanas Jurgelaitis — angliškai. Šiltą lietuvišką vakarienių paruošė Ona Eikiniene su savo talkininkėmis. Šokiams muziką iš įrašų suorganizavo Povilas Stabinš.

Aukų pobūvyje ar jo proga gauta netoli pusantro tūkstančio dolerių, o pobūvio pelnas — \$677. Taigi, Šalpos reikalams sudaryta \$2,000 su viršum. Aukos dar teberenkamos. Iki šiol stambiausi aukotojai yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius ir Montellos Lietuvių Tautinis klubas, paaukoję po \$200, Juozas Kairys iš Cape Codo, paaukojęs \$125.

Balfo 72-ras skyrius Brocktone yra vienas veikliausių lietuvių organizacijų visoje apylinkėje. Jo pirmininkas dabar yra Juozas Debrega.

Remontas, aukos

Sandaros salėje Brocktone lapkričio 15 įvyko Montellos Lietuvių Tautinio klubo nepaprastas narių susirinkimas. Iš 211 klubo narių jame dalyvavo 31. Susirinkime priimta finansinė apskaita už šiuo metų pirmuosius 10 mėnesių, aptarti būtini turimo namo remonto rei-

kalai, paskirtos aukos lietuviškiems reikalams. Po \$200 paaukota Balfui, Laisvės Varpui, Lietuvių Fondui, LB vajui „Dovana Lietuvai“, Vasario 16 gimnazijai, o \$1,000 — fondui paminklo-kryžiaus žuvusiems už Lietuvos laisvę, pastatyto prie Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Brocktone.

Balfo vaju

Balfo 17 skyrius Bostone vykdė piniginių vaju šalpos reikalams. Visi kviečiami aukomis paremti Balfo atliekamą labdaros darbą. Aukos įteikiamos skyriaus išdinininkui Antanui Januškaui ar kitiems skyriaus nariams.

Sėkmingas minėjimas

So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos patalpose lapkričio 17 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus rengtas to skyriaus 40 metų ir *Dirvos* laikraščio 75 metų sukakčių minėjimas buvo sėkmingas.

Minėjimą pradėjo ir baigė skyrius pirm. Juozas Rentelis. Programai vadovavo Zita Krukoniene. Invokaciją sukalbėjo klebonas kun. A. Kontautas, apie skyriaus veiklą kalbėjo Genovaitė Treinienė, sveikino Tautinės Sąjungos centro pirm. dr. Povilas Švarcas iš Los Angeles, apie lietuviškos spaudos ir *Dirvos* reikalus kalbėjo *Dirvos* jubiliejaus vajuos centrinio komiteto

pirm. Irena Kriaučeliūnienė iš Chicagos, meninę programą atliko Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas Daivos Matulionytės de Sa Pareira, lietuvišką vakarienių paruošė įgudusios šeimininkės, šokiams grojo latvių orkestras.

Dirvos reikalams \$1000 auką įteikė Tautinės Sąjungos vietos skyriaus pirm. Juozas Rentelis. Tuo būdu iš viso skyrius vajuos proga *Dirvai* yra paaukojęs \$5,000.

Minėjimo proga išleista graži programa, kurią skoningai paruošė dail. Vytautas Dilba.

Šaltkalvis Bostone

Po VIII-tojo teatro festivalio Chicagoje į Bostoną atvežamas Kosto Astrausko *Šaltkalvis*. Vaidinimas įvyks gruodžio 9 d., 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje. Pjesę režisuoja Klaipėdos dramos teatro režisierius Juozas Ivanauškas, vaidina aktorai Vytautas Juodka ir Laima Šulaitytė. Spektaklis pavaizduoja Vinco Kudirkos gyvenimo etapą.

Spektaklis koordinuojamas su Tautodailės Instituto rankdarbių muge ir So. Bostono Piliiečių klubo metiniais rinkimais. Paroda vyks nuo 12 iki 6 val. rinkimai — nuo 12 iki 4 val.

Vaidinimą remia JAV LB Kultūros taryba, rengėjai — LB Bostono apylinkės valdyba.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis. 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586 - 7209.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prienamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai nepainios aukščiausia

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Galken Blvd.
9:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 9:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga - siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išsivijusių ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galite užsisakyti pagal katalogą, kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai

BALTIC ASSOCIATES, LTD

P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201

Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376

368 Broadway, So. Boston, MA 02127

Mielam mūsų skyriaus nariui

A.A.

LEONARDUI JUREVIČIUI

pabaigus šios žemės kelionę, nuoširdžiai užjaučiame ir guodžiame jo dukterį Emiliją ir sūnų Zenoną bei visus artimuosius.

Elizabetho Tautinės Sąjungos skyriaus valdyba ir nariai

A. A.

ANTANUI PESIUI

mirus, dukteris Aldoną ir Ireną Alksniniene su šeima nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi Giraitės kaimynai:

Algirdas ir Dana Alksniniai
Jonas ir Aldona Alytai
Petras ir Nijolė Baltrulioniai
Vytautas ir Birutė Ignai
Zenonas Jurys
Emilija Jurevičiūtė
Romas ir Daiva Keziai
Gediminas Rajeckas
Antanas Tamošiūnas

Vienerių metų mirties sukaktis

A. A.

POVILAS VLADAS IVAŠKA,

Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris, mirė 1989 gruodžio 3 d.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyne Putname, taip pat Washingtone ir Lietuvoje.

Kviečiame visus artimus ir pažįstamus prisiminti a. a. Povilą ir už jo sielą pasimelsti.

Liūdesy pasilikę:

duktė Teresė ir žentas Landsbergiai
marti Gintarė Ivaškiene
anūkai: Ritonė, Tomas, Andrius, Paulius, Gailė ir Liudas

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 2, sekmadienį, *Darbininko* laikraščio sukaktuvinis koncertas. Pradžią 3 v. popiet.

Darbininko savitraščio jubiliejinis koncertas bus šį sekmadienį, gruodžio 2 d., 3 v. popiet. Jo programą atlieka solistas Algis Grigas iš Chicagos ir solistė Jolanta Stanelytė iš Vilniaus. Akomponuos pianistas virtuozas Povilas Stravinskis. Prieš koncertą akademinėje dalyje bus prisiminta *Darbininko* 75 metų sukaktis, bus pasakyta sveikinimo kalbų. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti šiame iškilmingame jubiliejiname koncerte.

SLA 99-ta moterų kuopa Kalėdų švenčių proga gruodžio 9 d. rengia vaišes SLA patalpose, 307 West 30th Street, New York, N.Y.

Korp. Neolituania! metinė šventė buvo surengta lapkričio 17 Kultūros Židinyje. Tą dieną 11 val. buvo pamaldos vienuolyno koplyčioje už mirusius korporacijos narius. Mišias aukojo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Jis taip pat pasakė ir pamokslą. Po mišių mažojoje Židinio salėje buvo gražios vaišės. Dalyvavo apie 40 žmonių. Vaišes ir visą šventę suorganizavo korporacijos New Yorko skyriaus pirmininkas dr. Jonas Lenktaitis.

G. T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpina profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorke bei Washingtono Aerouostuose. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430 - 7272.

Kun. Jonas Pakalniškis, pats sugebąs skambinti pianinu ir groti vargonais, pastebėjo, kad prie Kultūros Židinio pianino nėra tinkamo suolelio. Suoleliui dingus, pianistai koncertuodami naudoja paprastą kėdę. Tai sudaro nepatogumų. Padėčiai pagerinti kun. J. Pakalniškis paaukojo 600 dol., kad būtų nupirktas tinkamas suolelis, kuris gali būti pakeliamas ir nuleidžiamas. Tai jau padaryta. Kultūros Židinio vadovybė mecenatui kun. Jonui Pakalniškiui nuoširdžiai dėkoja.

RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI ŠVENTĖMS — aukštos kokybės. Pristatoma į namus Lietuvoje. 84 dol. TRANSPAK, 2638 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 312 436 - 7772.

Lietuviški raguoliai — šafočiai kepami pagal Punsko lietuvių receptą. Kreiptis į Birutę telef. 718 235 - 5272. Kepinių skonis labai geras. Kainos prieinamos. Parduodamas pilnas raguolis, o taip pat dalimis — pagal svorį.

„ŽAIBAS“ NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 — kreiptis „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL, 60457. Telefonas (708) 430 - 8090.

Jaunas ir tvirtas vyras iš Lietuvos ieško darbo. Gali dirbti legaliai. Skambinti telef. 718 - 847 - 6157.

Romas Pukštyš TRANSPAK firmos savininkas, vėl išvažiuoja į Lietuvą gruodžio mėn. pradžioje. Perveda pinigus doleiriais, tvarko palikimus, perka automobilius. Užsakymus priima iki gruodžio 1 dienos. TRANSPAK, 2638 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436 - 7772.

Ieškoma vyresnio amžiaus moteris, kuri galėtų su mumis gyventi ir padėti prižiūrėti 90 metų amžiaus moterį. Mašalaitis, netoli Philadelphijos. Skambinti 215 687 - 3048.

Darbininko sukakties šventės proga prieš minėjimą ir koncertą, kuris prasidės 3 val., bus galima Kultūros Židinio apatinėje salėje suvalgyti lietuviškus pietus, kuriuos pagamins Eugenija Kezienė.

New Yorko šaulių kuopa sausio 20, sekmadienį, Kultūros Židinyje rengia Klaipėdos krašto atdavavimo 68-ųjų metinių minėjimą.

Stefanija Jakupčionis Cassano, buvusi Angelų Karalienės lietuvių parapijos Brooklyne (prie kun. A. Petrausko) šeimininkė, mirė lapkričio 11, Jefferson Medical Center, Philadelphia, Pa., sulaukusi 74 metų amžiaus. Uždarius Angelų Karalienės parapiją, gyveno Shirley, Long Island, N.Y., ir Leisure Village East, Lakewood, N.J. Po gedulingų mišių Švč. M. Marijos bažnyčioje, Lakewood, N.J., palaidota lapkričio 16 Šv. Jono kapinėse, Queens, N.Y. Nuliūdime liko sūnus Donaldas ir du anūka, brolis Alfonsas, buvęs Šv. Mykolo parapijos vargonininkas, Bayonne, N.J., sesuo Adelė Jakupčionis-Stepniak, Pittsburgh, Pa.

Moteris, išsilavinusi medicinos srityje, sutinka globoti ligonius arba vyresnio amžiaus žmones jų namuose. Skambinti 718 296 - 7322.

Pianistas virtuozas Povilas Stravinskis, sėkmingai koncertavęs svarbiausiose pasaulio koncertų salėse, gruodžio 2 d. vėl pasirodys Kultūros Židinyje ir akomponuos solist, Algiu Grigiu. Nuotr. Vytauto Maželio

Romualdas Norkus, kultūros žurnalo *Santara* vyr. redaktorius, yra atvykęs iš Lietuvos. Lapkričio 26 jis apsilankė *Darbininko* redakcijoje, palydėtas Viktoro Miluko. Žurnalas yra skiriamas Lietuvai ir išeivijai. Per metus išeina keturi numeriai. Svečias atvežė š. m. vasario numerį. Žurnalas mažo formato, gausiai iliustruotas, dedamos spalvotos nuotraukos. Gaila, kad žurnalas išeivijai beveik nepasiekiamas. Ateina tik vienas kitas numeris. Šiame vasaros numeryje viršelyje įdėtas poetas Vytautas Mačernis. Redaktorius Romualdas Norkus dar lankysis Chicagoje ir kituose miestuose. Grįždamas dar sustos New Yorke. Svečiuojasi pas Simą Velonskį.

Jauna moteris, neseniai atvykusi iš Lietuvos, ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti vaikus, namus ar senelius. Yra sąžininga, turi geras rekomendacijas. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 718 386 - 1635.

Arts Club Theater, kuris jau kelerius metus sėkmingai veikia Aušros Vartų parapijoje, savo ruožtu pradėjo lapkričio 15. Statoma *Year of the Jubilee (Jubiliejiniai metai)*. Režisuoja latvis Gatis Gudets ir estė Linda Pakri. Spektakliai vyks: lapkričio 29, 30, gruodžio 1, 6 ir 7, 8 v.v. Auka 8 dol. Rezervacijos ir informacijos 212 874 - 9110.

Antonio Rapalavičius iš Sarasota, Fla., atsiuntė 50 dol. prenumeratą atnaujinimui ir spaudos parėmimui. Labai ačiū.

Virginia Jakštas Kelly iš Rockville Centre, N.Y., atnaujino prenumeratą ir pridėjo 30 dol. auką *Darbininkui*. Dėkojame.

Antanas Januška iš Milton, Mass., visada remia spaudą. Atnaujino prenumeratą ir *Darbininkui* paremti paskyrė 25 dol. Dėkojame už viską.

HOME TYPIST, PC users needed, \$35,000 potential. Details (1) 805 687 - 6000, Ext. B-4505.

Solistas Algis Grigas iš Chicagos gruodžio 2 d. dainuos Kultūros Židinyje, kai ten bus minima *Darbininko* 75 metų sukaktis. Nuotr. St. Dabkaus

DARBININKAS

MINI SAVO

75

METŲ SUKAKTĮ

1990 m. gruodžio mėn. 2 d.

11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišias aukoja ir pamokslą sako vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM. Koncelebruoja apylinkės lietuviai kunigai

3 val. popiet Kultūros Židinyje akademinė — koncertas. Invokaciją sukalbės Lietuvių pranciškonų provincijolas TĖV. PLACIDAS BARIUS, OFM. „DARBININKO“ apžvalgą padarys redaktorius ir rašytojas PAULIUS JURKUS. Sveikinimai. Meninę programą atliks solistas ALGIS GRIGAS iš Chicagos ir pianistas virtuozas POVILAS STRAVINSKAS.

ĮĖJIMAS 10 dol.

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVEIČIA DARBININKO LEIDĖJAI
ADMINISTRACIJA IR REDAKCIJA

NAUJŲ METŲ
SUTIKIMAS
KULTŪROS
ŽIDINYJE

Išvakarių balius 1990 gruodžio 31

8:00 val. kokteiliai

10:00 val. šilta vakarienė

Ant stalų: gėlės, žaidimai, vynas, šampanas, užkanda, kava ir pyragai.

Šokiams gros ALVYDO VILČINSKO estradinė grupė
„MEDUS“

Įėjimo auka \$ 45 suaugusiems

\$ 20 mokykliniam jaunimui.

Stalų užsakymus iš anksto priima:

VYTAUTAS KULPA, 718-846-1056
ALDONA MARIJOŠIENĖ, 516-883-9350
VITA MATUSAITIENĖ, 201-994-1229
GIEDRĖ STANKŪNIENĖ, 203-661-2654

Tradicinį Naujų Metų balių rengia ir visus kviečia atsilankyti

NEW YORKO LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

IR

MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA